

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

Πρόσδος μετά φρονήσεως
Έφαρμεγή μετά μαθήσεως

Θεωρία άνευ πράξεως είνε τι κενόν
πράξις άνευ θεωρίας είνε τι τυφλόν.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΑΡΙΣΤ. Θ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ ΓΕΩΠΟΝΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΖ'ΟΝ ΑΡΙΘ. 179

15 ΜΑΡΤΙΟΥ 1927

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μία εύεργετική σύμβασις.— Παθήσεις φυτών: Α' Τò σκαθάρι τής άμπέλου, Β' Λύκος τών κουνιῶ.—'Η πατάτα.— Διήγημα: 'Η Φρόνη.—'Αγροτικόν Συνέδριον 'Ηρακλείου Κρήτης.—Τò Στιφιδιανόν πρόβλημα.— Νεκρολογία—Διομ. Σαρακωμένος.— Οικονομική λίπανσις 'Ελαίας.—ΟΙ λιπασματοκάπηλοι.— Βιβλιοκρισία—«'Ελῆα», Σορδίνα.— Ποικίλα: Α' Τὰ Χημ. Λιπάσματα έν Βελγίῳ, Β' Στατιστική κατανάλωσις χημικών λιπασμάτων 'Ηρακλείου.—'Επίκαιρα: Α' Τὰ ξιζάνια καὶ τὰ δημητριακά, Β' Όρθαί παραινήσεις.—'Αλληλογραφία.

ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ

Ο ναός τής 'Αγίας Σοφίας έν 'Αμμοχώστῳ Κύπρου.

Ο ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

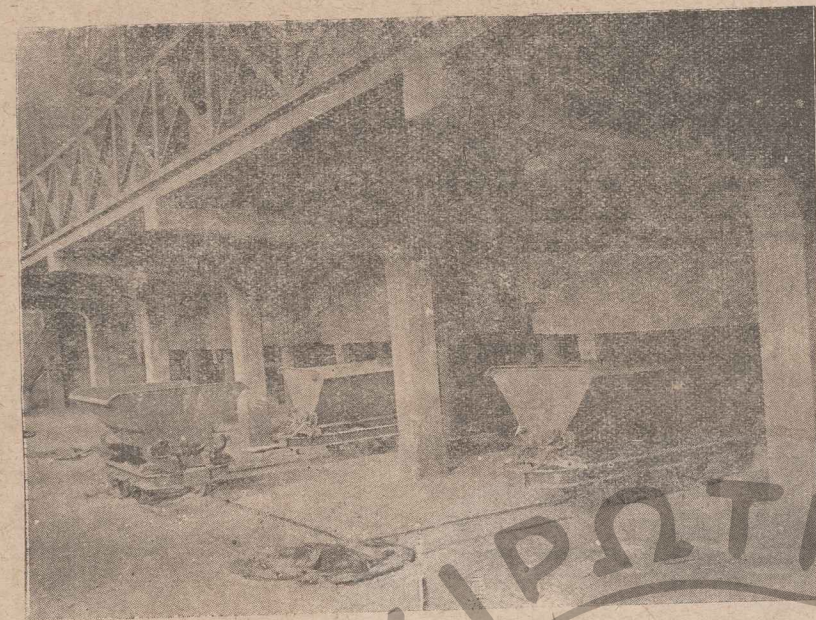
ΕΙΣ ΤΟΝ ΖΗΤΟΥΝΤΑ ΠΕΜΠΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΑΠΤΑΝΑΙΣ ΤΗΣ Α.Ε.Ε.Χ.Π.Α.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΑΡΙΣΤ. ΜΟΥΡΑΤΣΙΛΟΥΣ ΓΕΩΠΟΝΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ ΑΡ. 33

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΑΕΕΧΠΛ

ΣΥΝΕΡΓΕΙΟΝ ΘΕΙΤΙΚΟΥ ΟΞΕΩΣ

«Έλληνες ! Συνόδετον δας είναι να επιδοκίμασθε
τα εργοστάσια της ΑΕΕΧΠΛ.»

ΜΙΑ ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΓΕΩΡΓΙΑΝ ΜΑΣ

Πρό το 1910 τα χημικά λιπάσματα εν Ελλάδι ήσαν τελείως άγνωστα, τουλάχιστον εμπράκτως, διότι μέχρι της εποχής εκείνης καθ' όλην τ'ν Ελλάδα μόλις και μετά βίας έχρησιμοποιούντο εκατόν—διακόσιοι τόνοι τοιούτων.

Αφ' ετέρου όλοι οι όπωσ' ήποτε καταχινόμενοι με την εφηρμοσμένην γεωργικήν παραγωγήν άκραδάντως έπίστευον, ότι ή καλλιτέρα, ή ασφαλεστέρα, ή ιαχυτέρα, ή οικονομικωτέρα, μέθοδος της προαγωγής της γεωργίας και του παραπλασιασμού των προϊόντων της γής, έγκειται εις την χρήσιν άφθόνων λιπασμάτων άρίστης ποιότητος.

Οί γεωπόνοι της εποχής εκείνης, καθώς και όλοι οι άλλοι

θετε φίλοι της γεωργικής προόδου, ενθέρμως όπεστήριζον και έδίδασκον την εις γωγήν και γενίκευσιν της χρήσεως των χημικών λιπασμάτων και παρ' ήμιν, όπως είχαν ήδη γείνει εις όλα τα πολιτισμένα Κράτη.

Αλλ' αί συμβουλαι και αί διδασκαλίαι, των φιλοπροόδων γεωπόνων και ειλικρινών φίλων της γεωργίας δεν έφερον καλόν αποτέλεσμα, όχι διότι τα χημικά λιπάματα δεν ήσαν κατάλληλα δια τον τόπον μας—ός τινες έσφαλμένως τότε διατεινόντο—άλλα διότι υπήρχον δυσκολίαι έμπορικαι και τεχνικαι άνυπερβλήτοι, αΐτινες ήμπόδιζον την παρ' ήμιν είσαγωγήν και διάδοσιν των χημικών λιπασμάτων.

Αί σπουδαιότεραι των δυσκολιών τούτων ήσαν : «Έλλειψις σιγατοβουλλίας, έλλειψις κεφαλαίων, και πρό πάντων έλλειψις συστηματικής εργασίας.

Κατά την ήδη άρκετά απομακρυσμένην εκείνην εποχήν (1910) όμπε έπιστημόνων βιομηχάνων, —φίλων της προόδου και

ἐνθέρμων ὑποστηρικτῶν τῆς παρ' ἡμῖν ἀναπτύξεως τῆς γεωργίας μας, τῆς πρωτίστης βιομηχανίας μας, ἥτις συγχρόνως θὰ ἀποτελέσῃ καὶ τὴν βάσιν πολλῶν ἄλλων βιομηχανιῶν, ἀπαιτήτων διὰ τὴν οἰκονομικὴν πρόδοον τοῦ τόπου μας, — μετὰ θέρους καὶ ἀποφασιστικότητος ἀνέλαβε τὴν παρ' ἡμῖν ἔδρυσιν τῆς βιομηχανίας τῶν **Χημικῶν Λιπασμάτων** καὶ τὴν **ἐμπρακτον συστηματοικὴν διάδοσιν** αὐτῶν μεταξὺ τοῦ γεωργικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Χώρας.

* * *

Ἐπὶ τῶν θέσεων τούτων ἱδρύθη ἡ ΑΕΕΧΠΛ.

Οἱ φιλοπρόδοι καὶ τολμηροὶ ἐκεῖνοι βιομήχανοι δὲν ἡγνόουν τὰς δυσκολίας καὶ τὰ ἐμπόδια τὰ ὅποια θὰ συνήντα ἡ νεαρὰ ἐπιχειρήσις των· ἀλλ' ὅλα τὰ ἐμελέτησαν καλὰ καὶ δι' ὅλα προέβλεψαν μὲ ἐπιστημονικὴν ἀκρίβειαν καὶ ἔλαβα τὰ μέτρα των.

Αἱ προβλεπόμεναι τότε δυσχέρεια διηρέθησαν εἰς τρεῖς περιόδους.

Ἡ πρώτη περίοδος περιελάμβανε τὰς ἐξῆς δυσκολίας:

- α) Πιθανότητες ἀποτυχιῶν διὰ λόγους τεχνικούς.
- β) Δυσπιστία τῶν γεωργοκτηματιῶν διὰ τὴν ἀποτελεσματικότητα τῶν χημικῶν λιπασμάτων.
- γ) Ἐκφυλισμὸς τῶν διδασκαλιῶν τῆς ΑΕΕΧΠΛ.
- δ) Ἀθέμιτοι συναγωνισμοί.
- ε) Κακοήθεις ἀπομιμήσεις λιπασμάτων.

Ἡ πρώτη περίοδος ἔληξεν αὖτως διότι: 1) Αἱ πιθανότητες ἀποτυχιῶν διὰ τεχνικοῦς λόγους δὲν ὑφίστανται πλέον· σήμερον ὑπάρχουσιν εἰς τὴν πατρίδα μας τὸ ἐλάχιστον 50—60.000 γεωργοκτηματῖαι, οἱ ὅποιοι μὲ λίαν—ἀπὸ οἰκονομικῆς καὶ φυσιολογικῆς ἀπόψεως—ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα χρησιμοποιοῦν 40—50.000 τόννους λιπασμάτων.

Σήμερον ἐν Ἑλλάδι δὲν ὑπάρχει οὔτε ἓνας γεωργοκτηματῖας, χρησιμοποιοῦν χημικὰ λιπάσματα, ὁ ὅποιος νὰ μὴ εἶναι ἐκ πεποιθήσεως θαυμαστής αὐτῶν· πᾶμπολλοὶ δὲ γεωργοκτηματῖαι δὲν καλλιεργοῦν τὰ κτήματά των, ἂν δὲν ἔχουν ἐξασφαλίσαι τὸ ἀναγκαῖον λίπασμα διὰ τὴν λ. παν. τ. των.

Αἱ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἐπιτυχίαι τῆς ΑΕΕΧΠΛ εἶναι κυριολεκτικῶς ἀξίαι θαυμασμοῦ.

2) Κατόπιν μιᾶς τοιαύτης ἐπιτυχίας φυσικὸν εἶναι νὰ ἀναπτυχθῶν πολλοὶ λιπασματοῦργοι, οἱ ὅποιοι, διὰ νὰ κερδίσωσι πολλά, μετέρχονται μεθόδους ἀθεμίτου συναγωνισμοῦ, ἐπιχειροῦν κακοήθεις ἀπομιμήσεις τῶν τύπων τῆς ΑΕΕΧΠΛ καὶ διὰ τὴν ἐξυ. ηρέτησιν τῶν παρανόμων συμφερότων των ἐκφυλίζουν τὰς διδασκαλίας τοῦ «Ἀγρ. Ταχυδρόμου».

Ἀλλ' ὅλα αὐτὰ αἱ ἐνέργειαι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ λείψουν· αἱ τοιαῦται προσδοκτοὶ προσπάθειαι ἔγκεινται εἰς τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου.

Εὐχαρίστως ὅμως διαπιστοῦμεν καὶ βεβαιοῦμεν μὲ τὸν αὐτὸν ἐθνικώτερον τρόπον, ὅτι αἱ τοιαῦται ἀθεμίτοι ἐνέργειαι κατ' οὐδὲν δύναται νὰ βλάψωσι τὴν **ἰδέαν** τῶν χημικῶν λιπασμάτων· ἐλάχιστοι δὲ δύναται νὰ ἀνακόψωσι τὴν ταχίστην διάδοσιν αὐτῶν· ἀκραδάντως δὲ πιστεύομεν ὅτι μετ' ὀλίγα μόνον ἔτι ἡ κατανάλωσις τῶν χημικῶν λιπασμάτων παρ' ἡμῖν θὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ ποσὸν 500.000 τόννων.

Αἱ ἀθεμίτοι ἐνέργειαι τῶν λιπασματοκαπήλων δὲν ζημιῶνουν παρὰ μερικῶς ἀνοήτους καὶ ξενομανεῖς. Αἱ ζημίαι δὲ αὐταὶ εἶναι τελείως ἀτομικαὶ καὶ δὲν εἶναι ἐπιλογισμῶν ἀπέναντι τοῦ μεγίστου καὶ θετικοῦ κέρδους τὸ ὅποιον τὰ χημικὰ λιπάσματα φέρουν εἰς τὴν ἐθνικὴν μας γεωργίαν.

Κατὰ ταῦτα τὰ ἐμπόδια καὶ οἱ κίνδυνοι τῆς πρώτης περιόδου τῆς διαδόσεως τῶν χημικῶν λιπασμάτων τελείως ἀπεσοδήθησαν.

* *

Ἡδὴ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν δευτέραν περίοδον τῆς διαδόσεως τῶν χημικῶν λιπασμάτων, εἰς τὴν περίοδον τῆς εἰς μεγάλην κλίμακα χρησιμοποίησεως αὐτῶν.

Ἡ κατὰ τὴν περίοδον ταύτην (κατανάλωσις χημικῶν λιπασμάτων ἂνω τῶν 100.000 τόννων) μεγάλη δυσκολία τὴν ὁποίαν θὰ συναντήσωμεν ἔγκειται εἰς τοῦτο:

1) **Πόθεν οἱ γεωργοκτηματῖαι θὰ προμηθεύωνται** τὰ

ἀπαιτούμενα κεφάλαια; διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἀπαραιτήτων εἰς αὐτοὺς χημικῶν λιπασμάτων;

2) **Πόθεν οἱ βιομήχανοι οἱ ἐνασχολούμενοι μὲ τὴν κατασκευὴν, προμήθειαν, ἐναποθήκευσιν καὶ ἐμπορίαν τῶν χημικῶν λιπασμάτων θὰ ἀντιλῶν τὰ εἰς αὐτοὺς ἀπαραίτητα ρευστὰ κεφάλαια;** εἰς τὰ κινητὰ δὲ καὶ ρευστὰ ταῦτα κεφάλαια πρέπει νὰ προστεθῶσι καὶ τὰ μέγιστα κεφάλαια τὰ ὅποια θὰ ἀπαιτηθῶν διὰ τὴν ἔδρυσιν τῶν ἀπαραιτήτων ἐργαστασίων καὶ συναφῶν ἐγκαταστάσεων.

Τὰ ζητήματα ταῦτα εἶναι σπουδαιότατα καὶ ἡ λύσις των δὲν εἶναι εὐχερής.

Ὅπως ἀπὸ ἐτῶν ἔχει ἡ ἡμετέρα χρηματαγορὰ καὶ οὐκ ἐρυθμίσθη παρ' ἡμῖν ἡ Τραπεζιτικὴ ἐργασία, οὕτε εἰς τοὺς βιομηχάνους εἶναι εὐκολόν νὰ ἀντιλῶσι τὰ εἰς αὐτοὺς ἀπαραίτητα κεφάλαια ἀπὸ τὸ χρηματιστήριον, οὕτε εἰς τοὺς γεωργοκτηματῖας εἶναι εὐχερὲς, μὲ τὰς συνήθεις μεθόδους νὰ ἐξασφαλίσωσι τὰ διὰ τὴν προμήθειαν χημικῶν λιπασμάτων, ἀπαραίτητα χρηματικά ποσά.

Ἐφ' ὅσον ἡ παραγωγή καὶ κατανάλωσις τῶν χημικῶν λιπασμάτων ἦτο μικρὰ (30—40 χιλιάδες τόννων) οἱ βιομήχανοι καὶ διὰ τῶν ἰδίων των ἀκόμη κεφαλαίων ἠδύναντο ν' ἀνταποκρίνωνται εἰς τὰς ὑποχρεώσεις των καὶ ἐν τινὶ μέτρῳ καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν γεωργοκτηματιῶν νὰ ἐξοικονομῶσιν, ὥς μέχρι τοῦδε ἐγένετο.

Ἀμα ὅμως ἡ κατανάλωσις τῶν λιπασμάτων διπλασιασθῇ καὶ τριπλασιασθῇ—καὶ ἀκόμη περισσότερον δεκαπλασιασθῇ—αἱ ἀνάγκαι καθίστανται σοβαρότεραι καὶ τὰ ἀπαιτούμενα κεφάλαια ἀνέρχονται ὅχι πλέον εἰς δεκάδας τινὰς ἑκατομμυρίων ἀλλὰ εἰς πῶλλας ἑκατοντάδας τοιούτων.

* *

Ὁ καθείς βλέπει τὴν δυσχερίαν τοῦ προβλήματος τῆς ἐξοικονομήσεως τόσων πολλῶν ἑκατομμυρίων.

Καὶ διὰ τὴν λύσιν τοῦ σοβαροῦ τούτου προβλήματος ἐμερίμνησεν ἡ ΑΕΕΧΠΛ, ὑπογράφασα τὴν σύμβασιν, τὴν ὁποίαν συνήψε μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου.

Τὸ δύσκολον πρόβλημα περὶ τοῦ ὁποίου ἀνωτέρω γρίφομεν, θὰ λυθῇ, ἐν μ. ρ. τοῦλάχιστον, διὰ τῆς συμβάσεως ταύτης, ἀρκεῖ οἱ γεωργοκτηματῖαι μας καὶ πάντες οἱ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν πρόδοον τῆς γεωργίας τῆς Χώρας μας καλῶς νὰ μελετήσωσι καὶ τελείως ἐννοήσωσι τὸ πνεῦμα καὶ τὴν μηχανισμὸν τῆς ἐν λόγῳ συμβάσεως.

* *

Ἡ νεαρὰ αὕτη σύμβασις—ἡ ὑπαρξὴς τῆς ἀνέρχεται μόνον εἰς μῆνας 12—ἔδωκεν ἤδη ἀλόγως ἀποτελέσματα, τοῦλάχιστον διὰ τοὺς γεωργοκτηματῖας, διότι ἡ ΑΕΕΧΠΛ, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ διὰ τοῦ άρθρου 5 τῆς ὑπ' ὅφει μας συμβάσεως χορηγοῦμεν αὐτῇ δικαίωμα, νὰ δέχεται γεωργικὰ ἐνεχειρογράφα (νόμος 2184) ἠδυνήθη νὰ διαθέσῃ, κατὰ τὸ λήξαν γεωργικὸν ἔτος (Ὀκτώβριος—Δεκέμβριος) ἐπὶ πιστώσει, εἰς τοὺς γεωργοκτηματῖας λιπάσματα ἀξίας δρ. 20.000.000· τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ἤδη σπουδαῖον, ἂν καὶ ἀπολύτως ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς γεωργίας μας βέβαια εἶναι ἀσήμαντον, ἀλλ' ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν μας τὴν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο κρατοῦσαν στενότητα τοῦ χρήματος, τὸ ποσὸν τοῦτο δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀξιόλογον, διότι διὰ τοῦ ποσοῦ τούτου ἐλιπάρησαν τοῦλάχιστον 400.000 στρέμματα· καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι μικρόν ἄλλ' ἢς μὴ λησμονώμεν ὅτι τὸ ἔτος τοῦτο ἦτο τὸ πρῶτον τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ὑπ' ὄψιν μας συμβάσεως; ὁ γεωργὸς δὲ ὁ Ἑλληὴν εἶναι συντηρητικὸς καὶ κάθε νεωτερισμὸς, ἔστω καὶ πρὸς ὄφελός του, τὸν φοβίξει καὶ προτιμᾷ νὰ ἰδῇ προηγουμένως τὰ ἀποτελέσματα τοῦ νεωτερισμοῦ τούτου παρὰ τοῖς ἄλλοις.

Τὸ ποσὸν τοῦτο διετέθη μόνον εἰς εἴκοσι καὶ ἑξ ἐπαρχίας. Τὸ ποσὸν τῶν πιστώσεων τὰς ὁποίας διέθεσεν ἡ ΑΕΕΧΠΛ ὑπὲρ τῆς γεωργίας τῆς Χώρας εἶναι πολλαπλάσιον τοῦ ποσοῦ τῶν καταθέσεων, αἱ ὁποῖαι ἔγειναν παρ' αὐτῇ.

Οἱ ὄλγοι αὐτοὶ ἀριθμοὶ καλῶς καὶ σαφῶς ἀποδεικνύουσι πόσον ἡ ὑπ' ὄψιν μας σύμβασις εἶναι εὐεργετικὴ διὰ τοὺς γεωργοκτηματῖας, καὶ συνεπῶς ὁ καθὼς ἐξ αὐτῶν ἄμεσον συμφέρον

ἔχει νὰ φροντίσῃ, ὥστε ἡ σύμβασις αὕτη νὰ λειτουργήσῃ εἰς ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλειότεραν κλίμακα· ὅπως δέ, αἱ κατὰ τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἐνέργειαι ἐνὲς ἐκάστου γεωργοκτηματῖου στεφθεῖσιν ὅ ὅ πλήρως ἐπιτυχίας, ἀπαραίτητον εἶναι ἕκαστος αὐτῶν καλῶς νὰ ἐννοήσῃ καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὸν μηχανισμὸν αὐτῆς.

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 167 τεῦχος τοῦ «Ἀγρ. Ταχυδρόμου» τοῦ Μαρτίου 1926 λιπομερῶς ἀνεπτύξαμεν τὰ πλεονεκτήματα τῆς ἐν λόγῳ συμβάσεως, ὥστε περὶ τὸν νὰ ἐπαναλάβωμεν τὰ ἴδια ἐνταῦθα, τόσῳ μάλλον, καθ' ὅσον ἔχομεν ἀκόμη διαθέσιμα ἀντίτυπα τοῦ ὑπ' ἀριθ. 167 τεύχους, ἀπὸ τὰ ὅποια δυνάμεθα νὰ ἀποστείλωμεν εἰς ὅλους ἐκείνους ποῦ ἤθελον μᾶς ζητήσῃ τὸ τεῦχος τοῦτο· ἂν καὶ ἔχομεν ἐνδείξεις ὅτι πολλοὶ γεωργοκτηματῖαι καλῶς ἠνόησαν τὸ πνεῦμα τῆς συμβάσεως ταύτης οὐχ' ἤττον, καλὸν θεωροῦμεν συντόμως νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνώστων μας εἰς τὰ σπουδαιότερα σημεῖα τῆς, τὰ ὅποια εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

1) Ἡ ὑπ' ὄψιν σύμβασις εἶναι ἀμφοτεροβαρής· τὰ συμβαλλόμενα μέρη εἶναι ἄφ' ἑνὸς ἡ ΑΕΕΧΠΛ αἱ ἄφ' ἑξῆς οὗ ὁ γεωργοκτηματῖας· ἀμφοτέρω ἔχουσιν ὑποχρεώσεις τινὰς τὰς ὁποίας ὀφείλουσι νὰ ἐκπληρώσωσι διὰ νὰ καρπωθῶσι τὰ ἐκ τῆς συμβάσεως προκύπτοντα πλεονεκτήματα· ἡ ΑΕΕΧΠΛ τὴν ὑποχρεώσιν τῆς, νὰ διαθέσῃ λιπάσματα ἐπὶ πιστώσει, τὴν ἐξεπλήρωσε μὲ τὸ παραπάνω· ἀφοῦ δὲ διατεθέντα οὕτω λιπάσματα εἶναι τοῦλάχιστον τριπλασίας ἀξίας ἡ ὑποχρεώσις τοῦ γεωργοκτηματῖου εἶναι· τὰ προσωρινῶς περισσεύοντα χρήματά του νὰ καταθέτῃ, ἐῖς τὸν τόκῳ ἱκανοποιητικῷ, εἰς τὴν ΑΕΕΧΠΛ, ἐν καιρῷ δὲ τῷ πρὸποντι νὰ ἀποσφύρῃ ταῦτα εἰς αὐτοῦσια εἰς τὸν μορφήν χημικῶν λιπασμάτων.

2) Ὁ γεωργοκτηματῖας εἰς αἱ τελείως ἐλεύθερος, χωρὶς καμμίαν ἀπολύτως ὑποχρεώσιν, νὰ κάμνῃ χρῆσιν τοῦ δικαίωμάτος του τούτου, εἰτε πολυχρόνιος εἰτε προσωρινῶς, ἢ καὶ νὰ μὴ κάμῃ διότι οὐ χρῆσιν αὐτοῦ.

3) Ἡ ΑΕΕΧΠΛ, τὴς παρ' αὐτῇ γινομένης καταθέσεως ὑποχρεοῦται νὰ μετατρέπῃ εἰς χημικὰ λιπάσματα τὰ ὅποια νὰ διαθέτῃ ἐπὶ πιστώσει εἰς τοὺς γεωργοκτηματῖας.

Ἡ τῶν ὀλίγων τούτων, εὐκόλως καταφαίνεται ὅτι ἡ εἰς εὐρεῖαν κλίμακα ἐφαρμογὴ τῆς συμβάσεως ταύτης θαυμασίως συντελεῖ εἰς τὴν ἐξοικονομήσιν τῶν πιστώσεων τῶν πολλῶν ἑκατομμυρίων, τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκην ὁ γεωργοκτηματῖας· διότι ἐὰν ὅλοι οἱ ἄμεσοι ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ἐν λόγῳ πιστώσεων, αἱ τοιοῦτοι εἶναι ὅλοι οἱ γεωργοκτηματῖαι, ἀποφασίσωσι νὰ καταθέσωσι τὰ πλεονάζοντα κεφάλαιά των εἰς τὴν ΑΕΕΧΠΛ ἄμεσως εὐρέθησαν τὰ ἀναγκαῖα κεφάλαια. Οἱ Ἑλλ. νες γεωργοκτηματῖαι ἀνέρχονται εἰς 300.000. Ἐὰν ἕκαστος τούτων καταθέσῃ μόνον 1000 δραχμὰς, ἄμεσως ἡ ΑΕΕΧΠΛ θὰ ἔχῃ εἰς τὴν διάθεσίν τῆς 600 ὅλα ἑκατομμύρια διὰ νὰ παρασκευάσῃ 300.000 τόννους λιπασμάτων, τὰ ὅποια ἐν καιρῷ τῷ πρὸποντι θὰ διαθέσῃ πάλιν ἐπὶ πιστώσει εἰς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους γεωργοκτηματῖας.

Ποῖος δὲ γεωργοκτηματῖας δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ δρ. 1000; Αἱ 1000 αὐταὶ δραχμαὶ δὲν ἀντιπροσωπεύουν παρὰ μόνον 150—200 δκ. σιτῆρι.

Αὐτὸς εἶναι ὁ μηχανισμὸς τῆς συμβάσεως τῆς 3ης Μαρτίου 1926.

Ὁ γεωργοκτηματῖας χρεωστῇ καλῶς νὰ ἐννοήσῃ ὅτι διὰ νὰ ἔχῃ τὰς εὐκολίας του, ὅταν ἔχῃ ἀνάγκην, συμφέρον του εἶναι νὰ ἔστω καὶ προσωρινῶς πλεονάζοντα χρηματικά του ποσά νὰ κατ. θέσῃ εἰς τὴν ΑΕΕΧΠΛ, ἡ ὁποία, πρεπόντως χειρίζομένη ταῦτα θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐνισχύῃ τὸν γεωργοκτηματῖαν τὸν ἔχοντα ἀνάγκην πιστώσεων.

Θεωροῦμεν περὶ τὸν εὐρύτερον νὰ ἀναπτύξωμεν τὸ ζήτημα τοῦτο, συνιστῶμεν ὅμως εἰς ὅλους τοὺς γεωργοκτηματῖας καλῶς νὰ μελετήσωσι τὴν σύμβασιν ταύτην καὶ ἀφοῦ πεισθῶσιν ὅτι αὕτη εἶναι εὐεργετικὴ διὰ τὴν γεωργίαν ας νὰ προπεγανδίσωσι ταύτην εἰς ἐὺ ὕψατον ὅκλον.

Πίσσης συνιστῶμεν εἰς τοὺς δημοσιογράφους καὶ τῶν καθημερινῶν ἐφημερίων καὶ εἰς τὰ γεωργικὰ Περιοδικὰ νὰ μελετήσωσι τὴν σύμβασιν ταύτην καὶ νὰ ἀναπτύξωσι ταύτην πρεπόντως.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ὅτε υπεγράφη ἡ προκειμένη σύμ-

βασις, ἐλάχιστοι ἐφημερίδες ἡσχολήθησαν μὲ αὐτήν, κανὲν δὲ ἀπὸ τὰ πολλὰ γεωργικὰ περιοδικὰ—ἂν δὲν μ' ἀπατᾷ ἡ μνήμη—δὲν ἐμνημόνευε καὶ τὴν σύμβασιν ταύτην, ἥτις ἐν τούτοις εἶναι εὐεργετικωτάτη διὰ τὴν γεωργίαν τῆς Χώρας μας.

Διὰ νὰ διευκολύνωμεν δὲ ὅλους τοὺς ὁπωσδήποτε ἐνδιαφερομένους, καὶ πρὸ πάντων τοὺς διανοομένους, διὰ τὴν πρόδοον τῆς Πατρίδος μας καὶ θέλοντας νὰ ἀσχοληθῶσι μὲ τὴν σύμβασιν τῆς 3ης Μαρτίου 1926, ἀναδημοσιεύομεν παραπὸδας ταύτην αὐτολεξεί, ὅπως ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν ἐπίσημον Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ εἰς μεγάλῃν κλίμακα καλὴ ἐφαρμογὴ τῆς συμβάσεως τῆς 3ης Μαρτίου 1926, ἐπιτυχῶς θὰ λύσῃ τὸ σοβαρὸν ζήτημα τῶν πιστώσεων.

* *

Μὲ τὴν κατ' εὐχὴν λύσιν καὶ τοῦ προβλήματος τούτου δὲν ὑπερεπηδῆθησαν ὅλαι αἱ δυσκολίαι τὰς ὁποίας τὸ ἐμπόριον τῶν χημικῶν λιπασμάτων θὰ συναντήσῃ ἐφ' ὅσον λαμβάνει μεγαλειότεραν ἔκτασιν.

Αἱ δυσκολίαι αὗται, κυρίως μεταφορῶν, ἐντατικῶς θὰ ἀναφανῶσιν ὅταν ἡ κατανάλωσις μας θὰ ἀνέλθῃ τοὺς 250.000 τόννους· ὥστε εἶναι πρόωρον σήμερον νὰ ἐπιλήσωμεν καὶ διὰ τὰς δυσκολίας τῆς 3ης περιόδου· εἰμεθα ὅμως εἰς θέσιν νὰ διαβεβαιώσωμεν τοὺς καταναλωτὰς τῶν χημικῶν λιπασμάτων ὅτι ἡ διοίκησις τῆς ΑΕΕΧΠΛ ἔχει ὑπ' ὄψιν τῆς καὶ τὰς δυσκολίας ταύτας καὶ ἀπὸ τῶρα μεριμνᾷ διὰ τὴν κατ' εὐχὴν ὑπερπήδησιν καὶ τούτων.

Κατὰ ταῦτα, σήμερον τὸ θεμελιώδες ζήτημα τῆς εἰς εὐρυτάτην κλίμακα χρησιμοποίησεως τῶν χημικῶν λιπασμάτων εἶναι τὸ τῆς **ἐξασφαλίσεως καὶ διευκολύνσεως χορηγήσεως πιστώσεως** πρὸς προμήθειαν χημικῶν λιπασμάτων.

Τὸ ζήτημα τοῦτο θὰ λυθῇ κατ' εὐχὴν ὅταν οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἐννοήσωσι καλῶς τὴν σύμβασιν, ἥτις μᾶς ἀπησχόλησεν ἀνωτέρω καὶ ἐφαρμόσωσιν, τελείως ἐλεύθεροι, ταύτην ἐκτελοῦντες τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας αὕτη ἐπιβάλλει εἰς ὅλους τοὺς ἐνδιαφερομένους διὰ τὴν γεωργικὴν πρόδοον τῆς Χώρας μας.

Ἀρ. Θ. Μουράτογλου

Η ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Περὶ κυρώσεως συμβάσεως πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς παραγωγῆς χημικῶν λιπασμάτων καὶ χρησιμοποίησεως αὐτῶν τῆς Γεωργίας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἀρθρον μόνον.

Κυροῦται ἡ μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ἐκπροσωπούμενου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας Εὐαγγέλου Περίβολαροπούλου καὶ τῆς ἐν Ἀθήναις ἐδρευούσης Ἀνωτάτης Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων, ἐκπροσωπούμενης ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Διαιτητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς Νικολ. Κανελλοπούλου καὶ τοῦ ἐντεταλμένου Συμβούλου Γεωργίου Γρωμῶν συναφθεῖσα σύμβασις, ἔχουσα οὕτω:

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς παραγωγῆς χημικῶν λιπασμάτων καὶ διευκόλυνσιν τῆς εὐερέστερας χρησιμοποίησεως τούτων ὑπὸ τῆς γεωργίας ἐπὶ τῇ τῆς ἐξυπηρετήσεως τῶν γενικωτέρων συμφερότων τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας καὶ τῆς αὐταρκείας τῆς χώρας.

Μεταξὺ

Ἀφ' ἑνὸς τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, ἐκπροσωπούμενης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Γεωργίας κλπ.

Εδαγγέλου Περιβολαροπούλου, και άφ' ετέρου της έν 'Αθή-
ναις έδρευούσης 'Ανωμότης 'Ελληνικής 'Εταιρείας Χημικών
Προϊόντων και Λιπασμάτων, έκπροσωπούμενης νομίμως υπό του
Νικολάου Κ. Κανελλοπούλου, Προέδρου του Διοικητικού αυτής
Συμβουλίου, και Γεωργίου Γρῶμαν, έντεταλμένου Συμβούλου
αυτής, άμφοτέρων κατοίκων 'Αθηνών, συνωμολογήθησαν και
συνεφωνήθησαν τά έπόμενα :

Άρθρον 1.

Επιτρέπεται εις την συμβαλλομένην διά τη παρούσης 'Α-
νώμωμον 'Ελληνικήν 'Εταιρίαν Χημικών προϊόντων και Λιπα-
σμάτων, όπως συνάπτη όμολογούχα δάνεια υπό τας έπομένους
παραωρήσεις και υποχρεώσεις. Τά δάνεια ταύτα υποβάλλονται
εις τά τέλη του άρθρου 14 του νόμου ΑΧΚΕ' «περί τελών
χαρτοσήμου».

Άρθρον 2.

Η ειρηνικήν 'Εταιρία αναλαμβάνει την υποχρέωσιν, όπως
τά δύο τρίτα τουλάχιστον των συναπτομένων δανείων χρησιμο-
ποιή άποκλειστικώς εις επέκτασιν των Βιομηχανικών εγκατα-
στάσεων αυτής: σχετιζομένων προς την παραωγήν λιπασμάτων.

Άρθρον 3.

Υπό τον όρον της έκπληρώσεως των έν τῷ προηγουμένῳ
άρθρῳ και τῷ επομένῳ έκτῳ υποχρεώσεων της 'Εταιρίας τό
'Ελληνικόν Δημόσιον αναλαμβάνει την υποχρέωσιν, όπως μέχρις
έξοφλήσεως των έντός δωδεκαετίας άπὸ της κ ρώσεως της πα-
ρούσης συναφθησομένων όμολογούχων δανείων, φορολογη μέ-
νον προς πέντε τοις εκατόν (5 ο/ο) την έκ τούτων πρόσδοον, ά-
παλλασσομένην παντός άλλου φόρου δημοσίου άπλοῦ ή συνθέ-
του, δημοτικού, ή άλλου τοπικοῦ πρῶντος ή μέλλοντος.

Άρθρον 4.

Εις την 'Εταιρίαν παρέχεται τό δικαίωμα να δέχεται κατα-
θέσεις επί προθεσμία άπαλλασσομένης της προσόδου τούτων,
επί δεκαπέντε έτη άπό τη: κυρώσεως της παρούσης, παντός φό-
ρου δημοσίου, άπλοῦ ή συνθέτου, ή οίονδήποτε άλλου δημοσι-
κού ή τοπικοῦ, παρόντος ή μέλλοντος.

Άρθρον 5.

Τας έν τῷ προηγουμένῳ άρθρῳ αναφερομένας καταθέσεις
υποχρεούται ή συμβαλλομένη 'Εταιρία να διαθέτη επί ίσῳ μέσω
τόκῳ εις παροχήν λιπασμάτων επί πιστώσει και προθεσμία και
μέχρι της συγκομιδής των σχετικών γεωργικῶν προϊόντων. Τά
υπό της συμβαλλομένης 'Εταιρίας χρησιμοποιόμενα δάνεια ως αντί-
τιμον λιπασμάτων προς τούς γεωργοκτηματίας και συνεταιρι-
σμούς έν γένει, είναι, δύναται της παρούσης Συμβάσεως προνο-
μιούχα, παρεχομένων εις την συμβαλλομένην 'Εταιρίαν άπάν-
των των προνομίων και δικαιωμάτων του Νόμου 2184 «περί
γεωργικοῦ ένεχυρογράφου», της 'Εταιρίας δικαιουμένης να ζητή
κατά την κρίσιν της και περαιτέρω έμπραγμάτων ασφαλείας.
Η ανάλογος προς τας καταθέσεις διάθεσις λιπασμάτων επί πι-
στώσει, γίνεται κατά την κρίσιν της 'Εταιρίας εξ ύπαμοιθής εις
τας καλλιεργητικὰς περιφερείας ως και τά είδη καλλιεργείας.

Άρθρον 6.

Η συμβαλλομένη 'Εταιρία αναλαμβάνει την υποχρέωσιν, ο-
πως έντός τριῶν έτών άπό της συνάψεως του πρώτου όμολο-
γούχου δανείου, ίδρύση, δαπάναις αυτής, τρεῖς σταθμούς πει-
ραματικούς και υποδειγματικούς, ανά ένα έν Στερεά 'Ελλάδι,
Πελοποννήσῳ και Μακεδονίᾳ, θρέψεως και έπιλογής σπόρων
και φυτῶν. Η έτήσια δαπάνη της 'Εταιρίας διά τούς άνω τρεῖς
σταθμούς δρίζεται συνολικῶς εις εξήκοντα χιλιάδας (60,000) με-
ταλλικῶν δραχμῶν κατ' ελάχιστον.

Εν 'Αθήναις τῇ 3 Μαρτίου 1926.

Οι συμβαλλόμενοι

Ευάγγ. Περιβολαρόπουλος

Ν. Κανελλόπουλος

Γεώργ. Γρῶμαν

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΦΥΤΩΝ

ΤΟ ΣΚΑΘΑΡΙ ΤΗΣ ΑΜΠΕΛΟΥ

Τό σκαθάρι της άμπέλου είναι ένα άπό τά πλέον γνωστά
έντομα εις τον τόπον μας, άλλου τό όνομάζουν μπουρμπουλα,
άλλου κολαβρόν κ.λ. Τό σκαθάρι όταν είναι άφθονον έπιφέρει
μεγάλας καταστροφάς, καθότι κατατρώγει κατά την άνοιξιν ο-
που αναφαίνεται τά μάτια (μπουμπούκια) της άμπέλου, και
οὕτω, όχι μόνον καταστρέφει την έσοδείαν της χρονιάς, αλλά
περιορίζει καιά πολύ και την προσεχή έσοδείαν, διότι δέν υπάρ-
χουν τό φθινόπωρον βλαστοί διά να κλαδευθῶν.

Περιγραφή του έντόμου

Εἶνε έν μικρόν έντομον, τό όποτον έχει μήκος 1-1,5 εκα-
τοστίν, τό χρώμα του εἶνε σκοῦρον εμοιάζον πολύ με τό τοῦ
χώματος. Πέρα δέν έχει ή μάλλον τά δύο πρώτα είναι κολλη-
μένα εις τό μέσον τά δύο άλλα δέ έλλείπουν τελείως, και διά
τούτο δέν δύναται να πετάξῃ και δύσκολα αλλάζει και μέρος.

Βιολογικός κύκλος

Τό σκαθάρι (ωτίόρυγχος) αναφαίνεται συνήθως την άνοιξιν
μόλις αρχίσουν ν' αναφαίνωνται τά μάτια (μπουμπούκια) της
άμπέλου, διά τά όποτα έχει ιδιαιτέραν προτίμησιν, και τά κατα-
τρώγει την νύκτα, διότι την ημέραν κάθεται κρυμμένο εις την
γῆν ή κάτω άπό τά ξηρά χόρτα και δυσκόλως άνευρίσκεται,
αργότερον δέ τρώγει και τούς νέους βλαστούς, σπανιότερον δέ
και τά φύλλα. Όταν οι βλαστοί μεστώσουν δέν έπιφέρει
πλέον ή άσημάντους ζημίας. Εἰς την αρχήν όμως της βλαστή-
σεως όπου πέση εἶνε καταστρεπτικώτατον. Τό σκαθάρι γεννᾷ
ὡς επί τό πλείστον τ' αυγά του μέσα εις την γῆν σπκνιώτερον
δὲ εἰς τῶν φύλλων.

Η κάμψη, ήτις εξέρχεται μετά 20-25 ημέρας, δέν φέρει
καμμίαν βλάβην εις τό φύλλωμα της άμπέλου, αλλά κα-έρχεται
άμέσως θαθεῖα εις τό χῶμα και τρέφεται εις την αρχήν μεν άπό
διαφόρους οργανικάς ουσίας (σάπια χόρτα), κατόπιν δέ άπό διά-
φορα ριζίδια, και διά τότο επιφέρει βλάβας και εις τας ρίζας
της άμπέλου άποκόπτουσα τά ριζίδια. Η κάμψη αὕτη κατά τό
φθινόπωρον μεταμορφούται εις νύμφην άπό την όποιαν κατά την
άνοιξιν θά εξέλθῃ πάλιν τό τέλειον έντομον τό γνωστόν σκαθά-
ρι, διά να επαναρχίσῃ τας καταστροφάς του.

Μέσα καταπαλειμῆσεως

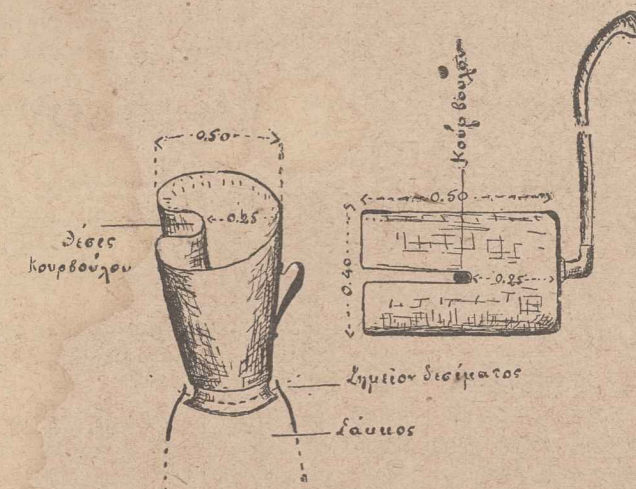
Η καταπολέμησις του σκαθαριου της άμπέλου είναι εύκο-
λος. Απαιτεῖται όλίγος κόπος και αρκετή έπιμέλεια διά να
άπαλλαγῇ κανείς ά: ο τον μικρόν αυτόν καταστροφέα.

1ον) Συλλογή των έντόμων.

Τό σκαθάρι, ὡς είπομεν άνωτέρω, δέν εἰμπορεῖ να πετάξῃ.
Εξ άλλου όμως την ημέραν είναι κρυμμένο εις την γῆν και
μένει άκίνητον ὡσανύς φῶς, βοηθούμενον δέ και άπό τό σκο-
τεινόν χρώμα του, μιμῆται τελείως με πρό οβολόκι χώματος και
δυσκόλως άνευρίσκεται. Η περισυλλογή του λοιπόν πρέπει να
γίνεται την νύκτα, ή τό πρωῒ πολύ ένωρίς, την στιγμήν όπου
νομίζει ότι κανείς δέν εἰμπορεῖ να τό ἴδῃ ή να τό συλλάβῃ.

Διά την περισυλλογήν του χρησιμοποιούνται διάφορα μέσα.
Τό πρακτικώτερον είναι ένα μεγάλο χωνί τενεκεδένιο, τό
όποτον έχει διάμετρον 50 εκατοστά (πόντους). Εἰς την μέσην
δὲ και κατά τό μήκος του χωνιοῦ υπάρχει ένα βαθύλωμα διά
νά δύναται να περῇ τό πρέμνον. Εἰς τό κάτω μέρος του χω-
νιοῦ όπου εἶνε ή τρύπα, δικμέτρου 6—8 εκατο. των, δένομεν μίαν
σακούλαν. Διά την συλλογήν του σκαθαριου περνοῦμεν τό χωνί
εις τό πρέμνον, κατόπιν τινάζομεν τό κλήμα και δλα τά σκα-
θάρια ποῦ εὑρίσκονται επάνω εις τό κλήμα πέφτουν εις τό χω-
νί, γλυστρουῦν και πάνε μέσα εις τό σακούλι. Η μέθοδος αὕτη

της συλλογῆς του σκαθαριου εἶνε ταχυτάτη και δέν κοστίζει
και πολλά. (Βλέπε εἰκόνα).

Χωνί και φτυάρι χρησιμοποιούμενα διά την συλλογήν
του σκαθαριου της άμπέλου.

2ον) Άλλος τρόπος συλλογῆς είναι ο κάτωθι :

Κατασκευάζομεν ένα φτυάρι θαθουλωτό άπό λαμαρίναν, αρ-
κετά πλατύ. Τό φτυάρι αὐτό, όπως και τό χωνί, εις τό μέσον
έχει ένα άνοιγμα διά να περῇ τό πρέμνον. Τό χέρι του ξύλι-
νον σχηματίζει μίαν καμπύλην διά να μή κουράζεται ο εργά-
της και σκύπτει. (Βλέπε εἰκόνα).

Όταν πρόκειται να συλλέξωμεν τό σκαθάρι αλείφομεν ο-
λον τό έσωτερικόν του φτυαριου αὐτοῦ με μίαν κολλητικὴν οὔ-
σαν, οίανδήποτε (εἴζην ή και πίσσαν). Κατόπιν περνοῦμεν τό
πρέμνον μέσα εις τό άνοιγμα τοῦ φτυαριου και τινάζομεν τό
κλήμα. τά σκαθάρια πέφτουν επάνω εις τό φτυάρι και λόγω της
κολλητικῆς ούσας δέν δύναται να φύγουν. Όταν τό στρώμα
άπό σκαθάρια εἶνε αρκετόν, καθαρίζομεν τό φτυάρι αλείφομεν
και πάλιν με κολλητικὴν οὔσαν και επαναρχίζομεν. Καί ή μέ-
θοδος αὕτη εἶνε ταχυτάτη εις την έκτέλεσιν και έχει τό πλεο-
νέκτημα ότι δέν απαιτεῖ και δεύτερον εργάτην διά τό τινάγμα
του κλήματος.

3ον) Άλλα προφυλακτικά μέσα.

Βασίζόμενοι πάντοτε επί της άνικανότητος του έντόμου άπὸ
του να πετᾷ, κάνομεν επί του πρέμνου και εις ὕψος 20—30
πόντων άπό της γῆς ένα δακτύλιον άπό κολλητικὴν οὔσαν,
κατά προτίμησιν έκ πίσσης. Τό δακτύλιον αὐτό θά εἶνε πλά-
τους 3—4 πόντων. Γὰ σκαθάρια, εὑρίσκοντα την πίσσαν, δέν
κατορθώνουν να περάσουν, ή εάν επιχειρήσουν, κολλοῦν και
παραμένουν εις τό σημεῖον αὐτό, οὕτως ὡς τά κλήματα προ-
φυλάττονται άσφαλῶς.

Την εὑρίσκοντα την λυώνουν μαζί με λίγο πρόστυχο λά-
δι, τό όποτον κοστίζει εὐθηνά και με αὕτην αλείφουν τό πρέ-
μνον. Καλόν εἶνε ἀντὶ ν' αλείεται άπ' εὐθείας τό πρέμνον με
την πίσσαν, να δένωται πρώτον μερικὰ ξηρά χόρτα, ή και να
τοποθετῆται μίς λωρίς χάρτου άπό εφημερίδα και επ' αὕτης
ν' αλείφεται ή πίσσα, διά να μή τυχόν και ή πίσσα βλάψῃ τό
πρέμνον.

Όπου υπάρχει άφθονο νερό κατά τον χειμῶνα πλημμυρί-
ζουν τ' άμπέλια επί 2—3 ημέρας και καταστρέφουν κατ' αὐ-
τόν τον τρόπον τά σκαθάρια ποῦ έχουν κρυφθῇ εις τό χῶμα
και ἰδίως τούς σκώληκας των.

Εκτός όμως δλων αὐτῶν των μηχανικῶν μέσων όπου ανα-
φέρομεν, υπάρχουν διά την καταστροφήν του σκαθαριου και
χημικά τοιαῦτα.

Η προσθήκη 150 δραμίων άρσενικοῦ μολύβδου έντός 100
δκάδων πολτοῦ Περοσπρίνης εἶνε έν άποτελεσματικόν μέσον
διά την καταστροφήν του σκαθαριου διά δηλητηριάσεως.

Επίσης κατά τον χειμῶνα ή επίχρησις των πρέμνων διά
διαλύσεως 40 χιλ. γρ. Θ. σιδήρου εις 100 χιλ. γρ. νεροῦ εις τό
όποτον προσθέτομεν και 1 λίτρον Θ. ὀξέως εἶνε έν πολύ κα-
λόν μέσον, τό όποτον θά καταστρέψῃ όχι μόνον τά σκαθάρια

τά όποτα εἶνε κρυμένα κάτω άπό της φλούδες των άμπέλων,
άλλά και δλα τά άλλα ελαθερά έντομα και θά μάς προφυλάξῃ
και άπό άλλας άσθενείας.

Η καταπολέμησις όμως του σκαθαριου διά να ἦνε τελείως
άποτ-λεσματική δέν άρκεῖ να γίνεται μόνον έναντίον του τε-
λείου έντόμου, αλλά πρέπει να επεκταθῇ και εις την κάμψη.

Τό άποτελεσματικώτερον μέσον διά την καταπολέμησιν της
κάμψης έντός της γῆς εἶνε ο διθειούχος άνθραξ. Τόν τρόπον
χρήσεως του διθειούχου άνθρακος άνεπτύξαμεν εις τον 'Αγρ.
Ταχ)μον Ιουλίου 1926 εις τό άρθρον μας περί Πρασάγκουρα,
θεωροῦμεν δὲ περιττόν να επανέλθωμεν επί του ζητήματος
τούτου ένταῦθα, καθότι κατά τον αὐτόν ακριβῶς τρόπον θά
χρησιμοποιηθῇ και διά την καταστροφήν της κάμψης του σκα-
θαριου.

Σημειωτέον ότι διά της χρήσεως του διθειούχου άνθρακος
καταστρέφομεν όχι μόνον την κάμψην του σκαθαριου, αλλά
δλα τά ζωῖα τα εὑρισκόμενα έντός της γῆς, εἶνε ένα τέλειον
άπολυμαντικόν του εδάφους.

Τό σκαθάρι έχει και τούς φυσικούς του εχθρούς, δλα τά έν-
τομοφάγα ζῶα, πτηνά και έντομα, όπου τό επιτύχουν του δί-
νουν και καταλαβαίνει, αλλά δεδκίως όταν δέν υποδοηθοῦνται
και άπό τον άνθρωπον δέν εἶνε δυνατόν να μάς απαλλάξουν
μόνα των άπό τον μικρόν αυτόν καταστροφέα των άμπέλων μας.

Θ. Α. ΛΥΚΙΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ
Μηχανικός—Γεωπόνος

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΙΣ ΤΟΥ ΛΥΚΟΥ ΤΩΝ ΚΟΥΚΙΩΝ

Ο λύκος έπιφέρει κατ' έτος μεγάλας καταστροφάς εις τά
δσπρια και ἰδίως εις τά κουνιά.

Διά την καταπολέμησιν του δυστυχῶς δέν υπάρχει φάρ-
μακόν τελείως άποτελεσματικόν. Υπάρχουν όμως καλλιεργη-
τικά μέθοδοι αῖτινες περιορίζουν πολύ την προσβολήν του
και την διάδοσίν του. Τοιαῦτα είναι :

- 1) Βαθεῖται άρώσεις.
- 2) Επρίζωμα του λύκου μόλις αναφανῇ και ἰδίως πρὶν καρ-
ποφορήσῃ και κάψιμον άμέσως επί τόπου.
- 3) Γεννάτα λίπανσις με λίπασμα 0-12-6.

Σχετικῶς με την επίδρασιν των χημικῶν λιπασμάτων επί
του λύκου των κουνιῶν, ο 'Αγροτικός Ταχυδρόμος' έγραφε
πολλάκις, άνέφερε δὲ και πειράματα γεγόμενα έν 'Ιταλία.
(Βλέπε φύλλα, 56, 61, 71, 114). Τελευταίως δὲ εις την περι-
φέρειάν 'Αταλάντης Διοκρίδης και εἰδικῶς εις τό χωρίον Λει-
βανάτες, οι γεωργοί μας έπληροφόρησαν ότι διέκρινον κατά τό
παρελθόν έτος σημαντικὴν ελάττωσιν της προσβολῆς του λύ-
κου εις τά διά χημικοῦ λιπάσματος, της 'Ελληνικής 'Εται-
ρίας Λιπασμάτων καλλιεργηθέντα κουνιά, έν συγκρίσει προς
τά μή λιπαθέντα εις τό αὐτό μέρος κουνιά: έκτός των επί
πλέον άποδόσεων εις δκάδας και ποιότητά.

Η άνωτέρω πληροφορία των γεωργῶν του χωρίου Λειβα-
νάτες, μετ' άνάγκασιν όπως κατά την τελευταίαν έκστῆσιν πε-
ριοδείαν μου εξέτασῃ αὐτοπροσώπως λεπτομερέστερον τό
ζήτημα τούτο λόγω της εξαίρετικῆς σοβαρότητός του.

Τά συμπεράσματα της επί τόπου έρευνῆς μου είναι τά
έξῃς :

Πραγματικῶς, ὡς πολλοί γεωργοί με έβεβαίωσαν περί τού-
του, εις τά λιπαθέντα κουνιά παρατηρήθη έλαχίστη, ίσως
τελείως άσήμαντος προσβολή υπό του λύκου.

Εξηκρίβωσα όμως ότι κατά τό αὐτό έτος μικροτέρας έν-
τάσεως ἦσαν και αἱ προσβολαί του λύκου επί των μή λιπα-
θέντων κουνιῶν.

Ὡστε άσφαλῇ συμπεράσματα δέν δύναμεθα να εξαγάγω-
μεν, εἰλεψῇς συστηματικῶν άποδεικτικῶν άγρῶν, περί του
βαθμοῦ της προφυλάξεως άπό τον λύκον, των διά χημικῶν
λιπασμάτων καλλιεργουμένων κουνιῶν.

Ας σημειωθῇ δὲ ότι οι προαναφερθέντες γεωργοί έχουν
την γνώμην και διατυμπανίζουν ότι έπιστοποίησαν τον περιο-

ρισμόν των προσβολών του λύκου εις τὸ ἐλάχιστον ἐπὶ τῶν λιπανθέντων κουκιῶν.

Με τὴν ἀνωτέρω γνώμην τῶν γεωργῶν συμφωνεῖ καὶ ὁ συνάδελφος κ. Εὐαγγελίδης Διευθυντὴς τοῦ Φυτοπαθολογικοῦ σταθμοῦ Ἡρακλείου, ὡς εἶδομεν εἰς τὸ δημοσιευόμενον ἄρθρον του: «Πῶς καταστρέφεται ὁ λύκος τῶν ὀσπρίων» εἰς τὸ δελτίον τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργικῆς Ἑταιρίας, φύλλον Ἰανουαρίου 1927, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκτός τῶν ἄλλων μέσων ἀτίνα συνιστᾷ, γράφει ἐπὶ λέξει σχετικῶς καὶ τὰ ἑξῆς:

«Γιὰ νὰ μποροῦν νὰ ἀντέχουν τὰ κουκιά μας στὸ λύκο πρέπει νὰ τὰ λιπαίνωμεν με χημικὰ λιπάσματα τύπου 0.12.6 Ἐτσι οἱ κουκιὲς μεγαλύνουν γρηγορώτερα καὶ εἶναι δυναμωμένες καὶ ὑποφέρουν ὀλιγώτερον».

Ἐνεκα τούτου εἶναι ἀνάγκη ὅπως ἐνδιαφερθοῦν καὶ ἀναλάβουν με ἐπιμέλειαν μόνοι των οἱ προοδευτικότεροι κτηματίαι τὴν δοκιμαστικὴν καλλιέργειαν διὰ λιπασμάτων τῶν κουκιῶν ὅστω καὶ εἰς μικρὰν ἔκτασιν ἑκάστος.

Τρόπος λιπάνσεως

Κατὰ τὴν σποράν καὶ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἄγρου σκορπίζομεν 40-50 ὀκ. λιπάσματος τύπου 0.12.6. κατὰ στρέμμα (1000 τ.μ.) καὶ ἀμέσως σπέρνομεν ὡς συνήθως. Οὕτω με τὸ ὄργωμα ποῦ σκεπάζομεν τὸν σπόρον σκεπάζεται καὶ τὸ λίπασμα.

Ἄλλος ἀξιοσύστατος τρόπος λιπάνσεως τῶν κουκιῶν ποῦ προσβάλλονται ἀπὸ τὸν λύκον εἶναι καὶ ὁ ἀκόλουθος: Ὅπως ἀνοίγονται αἱ αὐλακὲς διὰ νὰ σπείρωμεν τὰ κουκιά ἕνα κορίτσι ἀκολουθεῖ τὸ ἀλέτρι καὶ εἰς τὸ βάθος τῆς αὐλακίαις σκορπίζει τὸ ἀνάλογον λίπασμα. Τοῦτο τὸ ἀκολουθεῖ δευτέρον κορίτσι ποῦ ρίχνει τοὺς σπόρους τῶν κουκιῶν (καὶ κουκίζει) καὶ οὕτω παραχώνεται λίπασμα καὶ σπόροι με τὴν δευτέρω αὐλακίαι.

Πρὸς τούτοις ἡ χρῆσις τοῦ 0.12.6 ἐπιβάλλεται διότι ὅλα τὰ ὀσπρια εἶναι φυτὰ ἀζωτολόγα. Καὶ ὅταν τὰ τοιαῦτα φυτὰ ἔχουν ἀφθονον φωσφοροκαλιούχον λίπασμα εἰς τὴν διάθεσίν των ἀζωτολογοῦν γενναιώτερον, εἰς τρόπον ὥστε ὅχι μόνον αἱ ἀνάγκαι τῶν κουκιῶν εἰς ἀζωτον ἱκανοποιούνται τελείως, ἀλλὰ καὶ τὸ ἔδαφος ἐμπλουτίζεται εἰς ἀζωτον καὶ τὸ ἐπόμενον ἔτος ὅταν εἰς τὸ αὐτὸ χωράφι σπείρωμεν σιτάρι εἶναι περιττὸν νὰ λιπαίνωμεν τὴν σποράν μας αὐτὴν με πρὸςθετον λίπασμα.

Κατὰ ταῦτα ἡ γνώμη μας εἶναι ὅτι οἱ Ἕλληνες γεωργοὶ οἱ καλλιεργούντες ὀσπρια ἀπαραίτητως πρέπει νὰ τὰ λιπαίνουν με τὸ εὐθυνὸν λίπασμα 0.12.6. διότι τοιοῦτοτρόπως ἀσφαλῶς θὰ ἔχουν τὰ τέσσαρα ἀκόλουθα εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα.

α') Μεγαλειτέραν ἐσοδεῖαν τῶν ὀσπρίων.
β') Ἐσοδεῖαν ἀνωτέρας ποιότητος (τὰ ὀσπρια γίνονται βραστερότερα καὶ νοστιμότερα.)

γ') Ἡ ἐπομένη ἐσοδεῖα σιτηρῶν χωρὶς πρόσθετον λίπασμα θὰ δώσῃ 30-40 ο)ο αὐξησιν τῆς ἐσοδεῖας.

δ') Ἄν ὅχι καθ' ὁλοκληρίαν τοῦλάχιστον ἐν τινὶ μέτρῳ τὰ κουκιά θὰ προσβληθοῦν ὀλιγώτερον ἀπὸ τὸν λύκον καὶ τὰ προσβληθέντα θ' ἀνθέξουν περισσότερον ἀπὸ τὰ μὴ λιπανθέντα.

Π. ΑΝΔΡΕΟΥ
Γεωπόνος

Η ΠΑΤΑΤΑ

Κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαπενταετίαν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας παρ' ἡμῖν, ἔκαμεν ἀρκετὰ σημαντικὰς προόδους· διότι ἡ σημερινὴ διὰ πατάταν καλλιεργουμένη ἔκτασις εἶναι τοῦλάχιστον δεκαπλασία ἀπὸ ὅ,τι ἦτο κατὰ τὸ 1910 καὶ αἱ κατὰ στρέμμα ἀποδόσεις εἶναι, κατὰ μέσον ὅρον, τοῦλάχιστον τετραπλάσιαι ἀπὸ ὅ,τι ἦσαν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς παρ' ἡμῖν τῶν χημικῶν λιπασμάτων.

Τὰ εὐχάριστα ταῦτα ἀποτελέσματα κυρίως ὀφείλονται εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς ΑΕΕΧΠΔ ἥτις, μὴ φειδομένη κόπων καὶ δαπανῶν, παντὶ σθένει προσπαθεῖ νὰ ἐκλαϊκεύσῃ τὴν χρῆσιν τῶν προϊόντων τῆς, διὰ τῶν ὁποίων μερικοὶ καλοὶ κηπουροὶ

κατῳρῶσαν νὰ πραγματοποιήσουν μεγάλας κατὰ στρέμμα ἀποδόσεις, ἀνερχομένας καὶ εἰς 3000 ὀκάδας ἢ μέση θμὸς ἀπόδοσις τῶν διὰ χημικῶν λιπασμάτων λιπανομένων ἄγρων περιορίζεται ἀκόμη μόνον εἰς χιλίας ὀκάδας κατὰ στρέμμα, ἐνῷ αἱ ἀποδόσεις τῶν πατατοκαλλιεργητῶν τῶν μεταχειριζομένων μόνον κόπων μόλις υπερβαίνει τὰς 600 ὀκ. κατὰ στρέμμα.

Σήμερον τελείως πλέον ἀπεδείχθη ὅτι αἱ καλλύτεραι ἀποδόσεις τῆς πατάτας πραγματοποιοῦνται διὰ τῆς χρήσεως τῶν μικτῶν λιπάνσεων, ἥτοι τῶ πατατοχώραφον πρέπει νὰ ἐμπλουτισθῇ με χημικὸν λίπασμα τύπου 6—8—8 καὶ συγχρόνως καὶ με κόπρον, ἥτις ἐπιτυχῶς δύναται ν' ἀντικατασταθῇ καὶ με χλωρὰν λίπανσιν (=ἐμπλουτισμός ταῦ ἄγρου με ὀργανικὰς οὐσίας).

Αἱ πρόδοις ὁμῶς τῆς πατατοκαλλιεργείας μας—ἂν καὶ ἀξιόλογοι—δὲν πρέπει νὰ σταματήσουν εἰς τὰ ἀποτελέσματα εἰς τὰ ὁποῖα ἐφθάσαμεν.

Ἡ πατατοκαλλιέργειά μας εἶναι ἐπιδεκτικὴ πολλῶν ἀκόμη προόδων· πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ καταβληθῇ προσπάθεια ἀπὸ κάθε ἐνδιαφερόμενον διὰ τὴν πρόδον τοῦ τόπου μας καὶ ἰδίως τοὺς πατατοκαλλιεργητάς· αἱ ἀπαραίτητοι βελτιώσεις τῆς πατατοκαλλιεργείας πρέπει νὰ τείνωσιν:

α') Πρὸς καλλυτέρουσιν τοῦ χρησιμοποιουμένου σπόρου.
β') Πρὸς τελειωτέραν καταπολέμησιν τῶν πολλῶν παθῆσεων τοῦ πολυτίμου τούτου φυτοῦ καὶ

γ') Πρὸς ἐπαύξησιν τῆς ποσότητος τοῦ χρησιμοποιουμένου χημικοῦ λιπάσματος τύπου 6—8—8.

Ἡ σημερινὴ ἀγοραία τιμὴ τῆς πατάτας καὶ ἡ ὁλονὴν αὐξάνουσα κατανάλωσις αὐτῆς, ὅχι μόνον ἐπιτρέπουν, ἀλλὰ καὶ ἐπιβάλλουσιν τὴν καλλιτέρευσιν καὶ ἐπέκτασιν τῆς καλλιέργειας τῆς πατάτας· ἀποδείξεις τρανὴ τοῦτου εἶναι ὅτι εἰσάγονται παρ' ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ μεγάλα ποσὰ πατάτας.

Ἡ καταπολέμησις τῆς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐξαγωγῆς τῆς πατάτας δὲν θὰ κατορθωθῇ διὰ τῆς ἐπιβολῆς τελωνειακῶν δασμῶν, ἀλλὰ διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν παραγωγῶν μας καὶ τῆς ἐλαττώσεως τῆς τιμῆς τοῦ κόστους τῶν παραγωγῶν κατὰ τρόπον ὥστε καὶ ὁ γεωργὸς νὰ ἱκανοποιῇται καὶ ὁ καταναλωτὴς νὰ μὴ ἐπιβαρύνεται.

Ὅλα δὲ αὐτὰ εἶναι δυνατὰ διὰ τῆς γεναιότερας λιπάνσεως, διὰ τῆς χρήσεως ἐκλεκτοῦ σπόρου καὶ τῆς ἀποτελεσματικῆς καταπολεμήσεως τῶν παθῆσεων τῆς πατάτας.

Πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῶν ἀνωτέρω λεγομένων μας παραθέτομεν τὸν κάτωθι πίνακα καλλιέργειας 5 ἀποδεικτικῶν ἄγρων γενομένων ἐν Βελγίῳ (Βλ. Gembloux Agr. 1ης 8) βρίου 1896 σελ. 605):

Αριθ. ἀποδεικτικῶν ἄγρων.	Ποικιλία καὶ) θεῖσις πατάτας	Ἄνευ λιπᾶσματος.	Λίπασμα ἄνευ ἀζώτου μόνον Φωσφοροκαλιούχον.	Λίπασμα π 6—8—8	Αὐξησις ὀφειλ. ν. η εἰς πλήρες λίπασμα.
			Ἀποδ. κατὰ στρέμμα εἰς Χ)μ	Χιλιόγραμμα	
1	Industrie	3700	3500	4700	1030
2	» »	1180	2270	3670	2490
3	Industrie de Poigogne	2050	2350	3225	1175
4	Eigenheim.	1830	2100	2900	1070
5	» »	1320	1750	2550	1230

Οἱ ἀνωτέρω ἀριθμοὶ εἶναι καὶ εὐγλωττοι καὶ σαφεῖς, ὥστε δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην σχολίων καὶ ἐπεξηγήσεων· ὁ κάθε μυαλωμένος πατατοκαλλιεργητὴς, μελετῶν τοὺς ἀνωτέρω ἀριθμοὺς μόνος του θὰ κρίνῃ τί πρέπει νὰ κάμῃ

Προσθέτομεν μόνον ὡς πληροφορίαν, ὅτι τὸ χρησιμοποιηθὲν πλήρες λίπασμα ἀποτελεῖτο κατὰ στρέμμα ἀπὸ 30 χιλ.)—μ.μ. Θ. ἀμμωνίας (περιεκτικότητος 20 ο)ο) υπερφωσφορικοῦ (περιεκτικότητος 16 ο)ο) χιλ. 60 καὶ καλλὺν χλωριούχου (περιεκτικότητος 40 ο)ο) χιλ. 25 ἢ ἀνάμειξις τούτων τῶν 115 χιλιόγρ)μων ἀποτελεῖ μικτὸν λίπασμα τύπου 5.2-8-3.8.7 καθ' ὅλα ἐπαισητότατα ὁμοίου τοῦ παρὰ τῆς ΑΕΕΧΠΔ παρα-

σκευαζομένου καὶ συνισταμένου διὰ τὴν λίπανσιν τῆς πατάτας τύπου 6-8-8.

Τὸ ἄνευ ἀζώτου λίπασμα ἀποτελεῖτο κατὰ στρέμμα ἀπὸ 60 χιλ.)μ.α υπερφωσφορικοῦ καὶ 25 χιλ.)μ.α χλωριούχου καλλίου.

Σημειώτερον πρὸς τούτοις, ὅτι ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας ἐν Βελγίῳ γίνεται ξηρική, ἐνῷ παρ' ἡμῖν τὸ πλεῖστον ἡ καλλιέργεια τοῦ πολυτίμου τούτου φυτοῦ εἶναι ποτιστική, ἐπομένως αἱ ἀποδόσεις πρέπει νὰ εἶναι πολὺ μεγαλύτεραι, διότι οἱ ποτιστικοὶ ἄγροι δύναται νὰ χωνεύσῃσι μεγαλύτερα ποσὰ λιπασμάτων, αἱ ἀποδόσεις δὲ εἶναι ἀνάλογοι πρὸς τὸ ποσὸν τῶν χρησιμοποιουμένων λιπασμάτων.

Α.Θ.Μ.

ΔΙΗΓΗΜΑ

Φ Ρ Υ Ν Η

Ἡ μικρούλα Κα Ἀρνέλλου δὲν εἶχε μεγάλην ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν συζυγικὴν πίστιν τοῦ λοχαγοῦ Κατάνη, φίλου τοῦ συζύγου τῆς. Ἀλλὰ δὲν ἐφαντάζετο ποτέ, ὅτι ὁ ἀπαίσιος αὐτὸς λοχαγὸς θὰ προσπαθοῦσε νὰ παρασύρῃ καὶ τὸν ἰδικὸν τῆς ἄνδρα, τὸν ἀγαπημένο τῆς Ἀλέκο.

Ἐν τούτοις ἀμφιβολία δὲν χωροῦσε τόρα.

Τὸ ἄκουσε με τ' ἀφτιά τῆς, πῶς οἱ δύο ἄνδρες συζητοῦσαν καὶ ἐγκωμιάζαν τὰ προτερήματα τῆς Φρύνης. «Μὰ δὲν φαντάζεσαι τί εἶνε,» ἔλεγεν ὁ παλῆνθρωπος ἐκεῖνος ὁ λοχαγός. Τὶ ἀπαλὸ καὶ ἀφράτο κρέας, τί δέρμα διαφανές! Τὰ μάτια τῆς δέ... τί μάτια!

Καὶ ὁ Ἀλέκος... Ἄκουσε με ἐνδιαφέρον.
«Ἀξίζει νὰ γνωρίσῃς καὶ αὐτὸ τὸ εἶδος», εἶπε τέλος ὁ λοχαγός. «Θὰ μοῦ πῆς εὐχαριστῶς».

Φεῦ! ἡ μικρά Κα Ἀρνέλλου τὸ εἶχε ἀκούσει πολὺ καλά, καὶ εἶδεν ἀπὸ τὴν κλειδαρότρυπα—εἶχε τρεῖς πόρτες στὴν διάθεσί τῆς καὶ τὰς χρησιμοποιοῦσεν ἐν ἀνάγκῃ—εἶδε πῶς ὁ λοχαγὸς εἶχε κλείσει τὸ μάτι του πονηρά. Ὅστε «καὶ αὐτὸ τὸ εἶδος...» ἄρα ὁ Ἀλέκος εἶχε γνωρίσει κ' ἄλλα εἶδη. Αὐτὸ ἦταν λοιπὸν. Τόρα ἐξηγοῦνται τὰ συχνὰ ταξείδια τῶν δύο φίλων στὴν Γερμανίαν διὰ δῆθεν συνεδριάσεις συνεταιρισμῶν.

Ἡ Κα Ἀρνέλλου αἰσθάνθηκε διὰ μιᾶς τρομερὸν μῖσος ἐναντίον τῶν ἄνδρων, τοῦ Ἀλέκου συμπεριλαμβανομένου. Νὰ ἤξερε τοῦλάχιστον τί πράγμα ἦταν αὐτὴ ἡ Φρύνη. Ἐξάπαντος καμμιά παπαρδέλλα ἀπ' αὐτὲς ποῦ τρέχουν πίσω ἀπὸ τοὺς ἄνδρας καὶ τοὺς ξεμυαλίζουν.

Ὅταν ὁ Κος Ἀρνέλλος ἐκάθησε τὸ μεσημέρι στὸ τραπέζι, παρ' ὅλον τὸν χαρούμενον ἦλιο καὶ τὸ συμπληθητικὸ περιβάλλον, ἐνόησε πῶς ὁ ἀέρας μύριζε παπαροῦτι. Τὶ νὰ εἶχε ἄρα γε ἡ χαριτωμένη του γυναικοῦλα; Μήπως ἤθελε καινούργιο φόρεμα, ἢ ἐκεῖνη ἡ ὥραια γούνα ποῦ θαύμασε χθὲς στὴν βερίνα, τῆς εἶχε μείνει στὸ μάτι; Τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι ἀνεστῆ ναῶς βαθεῖα, μιλοῦσε διὰ τῆς βίας, καὶ ὅταν ἐφυγεν ὁ ἄνδρας τῆς διὰ νὰ πάῃ στὴν δουλειά του, ἐκεῖνη πῆγε στὸ παράθυρον καὶ τὸν ἀκολουθοῦσε με τὸ βλέμμα πολὺ καιρόν. «Τὶ τέρατα ποῦ εἶναι οἱ ἄνδρες», φιδύρισε. Φαίνοντα, σὰν ἀθῶοι ἄγγελοι μπρὸς στὸν κόσμον καὶ στὰ κρυφὰ κάμνουν ὅ,τι φθάσουν.

Ἐπεσε σὲ μιὰ πολυθρόνα καὶ βυθίσθηκε σὲ μελαγχολικὰς σκέψεις. Πολὺ καιρὸν ἔμεινε ἔτσι, ἀλλὰ τὴν ἀπόφασιν τὴν πῆρε ὀριστικά. Θάφευγε, μακριὰ ἀπὸ τὸν ἄπιστο, θὰ πῆγαινε πάλιν στὸ ἥσυχο πατρικὸ σπίτι. Ἄς πάρῃ τὴν Φρύνη ποῦ ὁ Ἀλέκος καὶ ἄς τὴν χαίρεται! Δὲν θὰ τοῦ ἔφερνε κανένα ἐμπόδιον.

Σηκώθηκε καὶ χάραξε λίγες λέξεις ἐπάνω σ' ἕνα χαρτί καὶ τῆρα ἐπὶ ἐπάνω στὸ τραπέζι.

Ὅταν ὁ Κος Ἀρνέλλος ἐπέστρεψε τὸ βράδυ, ἀπώρησε πολὺ διότι βρῆκε στὸ σαλονάκι ἕνα γράμμα με τὸ γράψιμο τῆς γυναίκας του, ἀντὶ τῆς ἰδίας.

Τὶ τοῦγραφεν ἄρα γε; «Φεύγω μεθαύριον διὰ τὸ σπίτι μου. Εὐχαρίστως συναίνω στὸ διαζύγιον διὰ νὰ παραχωρήσω τὴν θέσιν μου στὴν Φρύνη».

«Νέτα σκέτα τὰ λέγει, σκέφθηκεν ὁ Ἀλέκος. Ἀλλὰ τί θέλει νὰ πῇ με τὴν Φρύνη; Ποιὰ Φρύνη;

Ἄρχισε νὰ βασανίζῃ τὸ μυαλό του διὰ νὰ λύσῃ αὐτὸ τὸ αἰνίγμα... Ὅστε δὲν ἐπρόκειτο περὶ τῆς γούνας, οὔτε τοῦ φουσταντοῦ. Ἐξαφνα κατάλαβε καὶ βαστάχθηκε γιὰ νὰ μὴ σκάσῃ στὰ γέλια.

«Στάσου ὁμῶς, ἀγάπη μου. Σοῦ χρειάζεται μιὰ τιμωρία διὰ νὰ μάθῃς νὰ κάμῃς τὸν ἀστυνόμο μέσ' ἀπ' τὲς κλειδαρότρυπες».

Τὸ πρωῒ, μόλις ξημέρωσε, ἔτρεξε ὁ Ἀλέκος στὸ σπίτι τοῦ φίλου του Κατάνη. «Τὶ ἐπαθες; Τὶ σοῦ συμβαίνει;» ρώτησεν ὁ λοχαγὸς τρομαγμένος. Μὲ λίγα λόγια ὁ Ἀλέκος τὸν ἔκαμεν ἐνήμερον τῆς συζυγικῆς τραγωδίας καὶ ροφώντας τὸν πρωῒνὸν καφέν των οἱ δύο φίλοι, ἔκαμαν οἰχέδια, τὰ ὁποῖα ἐπικροτοῦσε γελῶσα ἡ Κα Κατάνη. Ἀφοῦ ὅλα συμφωνήθηκαν, ὁ Κος Ἀρνέλλος ἐπέστρεψε στὸ σπίτι του. Μόλις ἐφθασε πῆγε στὸ γραφεῖον τοῦ διὰ νὰ τηλεφωνήσῃ. Ἐὰν ἡ Κα Ἀρνέλλου εἶχε τὴν ἱκανότητα ν' ἀκούῃ διὰ μέσου τῶν θυρῶν, ὁ σύζυγός τῆς κατῳρῶνε νὰ βλέπῃ διὰ τῆς ἰδίας ὁδοῦ. Καὶ ὅταν ἐννοίωσεν ὅτι ἡ σύζυγός του ἦτο ἐν ἐπιφυλακῇ, ἐξήτησε με βροντώδη φωνὴν τὸν ἀριθμὸν 37.

«Ἐδῶ, Ἀρνέλλος. Εἶναι ὁ Κος Κατάνης σπίτι;»
«Α, εἰς εἶσαι, Ἀλκι. Καλημέρα. Πῶς πᾶν τὰ πράγματα με τὴν Φρύνη;... Ὅστε μπορῶ νὰ τὴν ἰδῶ ἀπόψε;... Ὁραῖα... Βέβαια σὰν σκοτεινιάσῃ... Πῶς;... Ὅχι, ἡ γυναῖκά μου δὲν πῆρε χαμπάρι, κοιμάται ἀκόμα. Καίρε, φιλαράκο... Σὺμφωνοι».

Τὴν ὥραν τοῦ προγεύματος εἶπεν ὁ Ἀρνέλλος σοβάρᾳ στὴν γυναῖκα του ὅτι διάβασε τὸ γράμμα τῆς καὶ ἐὰν ἐπέμενε, θὰ τῆς ἔδιδε διαζύγιον, ἀλλ' ἀφοῦ ἔβλεπε πρώτα τὴν Φρύνη.

Ἡ Κα Ἀρνέλλου ἐπήδησε με φρίκην.
«Δὲν θέλω νὰ δῶ τὴν ἀναιδέστατη αὐτὴν με τὰ ὠραῖα μάτια καὶ τὸ ἄσπρο πετσί! Ἐφώναξε με λύσαν καὶ ὥρμησεν ἔξω ἀπὸ τὸ δωμάτιον.

Βράδειασε. Ἡ μικρούλα Κα Ἀρνέλλου καθόταν με δακρυσμένα μάτια ἐπάνω σ' ἕνα καλὰθὶ ταξιδιού καὶ ἐλεεινολογοῦσε τὴν τύχην τῆς. Αὐριο θάφευγε, πρωῒ πρωῒ, πρὶν λαλήσουν οἱ κοκόροι... Δὲν θ' ἀποχαιρετοῦσε κανένα.

Ἐνύκτωσε καὶ ἡ νεαρὰ ἀπελπισμένη καθόταν ἀκόμα στὸ ἰδίον μέρος. Ἐξαφνα ἀκούστηκε ἕνα δυνατὸ κουδούνισμα. Τρομαγμένη σηκώθηκε. Ποιὲς νᾶναι, τέτοια ὥρα; Ἀλλὰ σὲ λίγο ἄκουσε τὴν φωνὴν τοῦ λοχαγοῦ Κατάνη.

«Ἐδῶ εἶναι ὁ Κος Ἀρνέλλος ἡ ἡ Κυρία;»
Ἡ Κα Ἀρνέλλου ἄρχισε νὰ τρέμῃ ἀπὸ τὸ κακό τῆς. Εἶδες ἐκεῖ θράσος! Νὰ ἔλθῃ στὸ σπίτι τῆς μετὰ δὲσα συνέβησαν. Ἀλλὰ τί ἦταν αὐτὸ πάλιν; Μιὰ γυναῖκεῖα φωνὴ ἐφθασε στ' ἀφτιά τῆς. Αὐτὸ ἔλειψε. Μήπως ἦτο ἡ Φρύνη;—Ποῦ εἶσαι, γυναῖκά μου; φώναξεν τῶρα ὁ ἄνδρας τῆς. Νὰ παρουσιασθῇ ἡ δέχ:

Ναί, ἔπρεπε νὰ πάῃ. Γρήγορα γρήγορα ἔβρεξε τὰ κοκκινισμένα τῆς μάτια με κρὺν νερό καὶ ἀφοῦ ἔδωκε στὸ πρόσωπό τῆς μιὰ ἔκφρασι πολὺ αὐστηρή, ἐπροχώρησε σὲ νὰ διάδρομο καὶ βρῆθηκεν ἐμπρὸς στὴν παλαίαν τῆς φλῆν, τὴν Κα Κατάνη ἡ ὁποία συνίδεε τοὺς δύο ἄνδρας. Ὁ λοχαγὸς τὴν καλημέρησε με γέλια καὶ ἡ γυναῖκα του τὴν φίλησε στὰ δύο μάγουλα.

Πρὶν ἀκόμα συνέλθει ἀπὸ τὴν ἐκπληξιν, ἡ πόρτα ἀνοίχθηκε πάλιν καὶ ἡ ὑπηρετριά ἐμπήσεν ἕνα ἄνθρωπον φορτωμένον μ' ἕνα βαρὺ σάκκον. Ὁ Κος Ἀρνέλλος ἀνοῖξε τὸν σάκκον, ἐπῆρε ἀπὸ μέσα κατὰ καὶ τὸ παρουσίασε στὴν γυναικοῦλα του. «Μιὰ πατάτα!» ἐφώναξεν αὐτὴ καὶ ἐκτύπησε με ἀπορίαν τὴν φλῆν τῆς καὶ τοὺς συντροφικούς του.

«Μάλιστα, πατάτα, κυρία μου!» ἀπήντησεν ὁ λοχαγὸς γελῶν. Εἶναι τὸ περίφημον εἶδος «Φρύνη». Παρατηρήσατε; μάτι σπανιώτατα, δέρμα διαφανές καὶ ἄσπρο ἀφράτο κρέας, ἐπρόσθεσε κόπωντας με τὸν σουγιά του τὴν πατάτα. Ἐκτός τούτου ἡ πατάτα αὐτὴ ἔχει τὸ πλεονέκτημα νὰ ἀναίρει τὴν ζηλοτυπίαν τῶν μικρῶν ἐρωτευμένων γυναικῶν.»

Ὅλα γέλασάν με τὴν καρδιά των καὶ μετὰ στιγμὴν κάποιος στενοχωρίας ἐκώθη με τὸ δικὸ των καὶ τὸ ἀργηρότερον γέλιο τῆς Κα Ἀρνέλλου.

«Τὶ ἰδὼ νὰ διδότε γυναῖκεῖα ὀνόματα στὶς πατάτες» εἶπε τέλος. Ὅταν, ἀρχὰ τὴν νύκτα, ὁ λοχαγὸς Κατάνης ἔφευγε με τὴν γυναῖκα του, δὲν μπόρεσε νὰ μὴν πειράξῃ ἀκόμα τὴν σύ-

ζυγον του φίλου του, Τὴν ἠρώτησε πότε ἔπρεπε νὰ τὴν συνοδεύσουν εἰς τὸν σταθμόν. «Τὸν μὴνα ποὺ δὲν ἔχει Σάββατον» ἀπάντησεν ἐκείνη, δίδουσα ἕνα ἡχηρὸν φιλὶ στὸν ἄνδρα τῆς.

Ἡ Κά Ἀρνέλλου συμφιλίωθηκε πολὺ γρήγορα μετὰ τὴν Φρόνη καὶ ὅπου καὶ ἂν εὐρίσκετο ἐπαινοῦσε τὰ ὠραῖα τῆς μάτια, τὸ διαφανὲς δέρμα, τὸ ἄσπρο ἄφρατο κρέας τῆς καὶ τὴν θαυμασίαν γεῦσιν.

Κ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ

ΑΓΡΟΤΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

Ἐν Ἑρακλείῳ τῆς Κρήτης.

Τελευταίως ἐλάβομεν τὰ **Πρακτικά** τοῦ ἐν Ἑρακλείῳ (Κρήτης) συνεδριότος κατ' 8)βριον τοῦ παρελθόντος ἔτους, **Α' Γεωργικοῦ Συνεδρίου**.

Ἡ ἀνάγνωσις τοῦ μικροῦ τούτου τεύχους μεγάλῃν προξενεῖ εὐχαρίστησιν εἰς κάθε φίλον τῆς προόδου τῆς Γεωργίας τῆς Πατρίδος μας, διότι ἐν αὐτῷ σαφῶς διαφαίνεται πόσον οἱ Κρήτες γεωργοκτηματῖαι εἶναι προσδευτικοὶ καὶ πόσον καλὰ καὶ καθαρὰ διαβλέπουν τὰ γεωργικὰ ζητήματα ἀπὸ τῆς θετικῆς πρακτικῆς προσδευτικῆς ἀπόψεώς τω.

Εἰς τὸ Γεωργικὸν τοῦτο συνέδριον συνεζητήθησαν ἐμβριθῶς σχεδὸν ὅλα τὰ φλέγοντα γεωργικὰ ζητήματα τὰ ἐνδιαφέροντα τὸν νομὸν Ἑρακλείου.

Σήμερον δὲν εὐκαιροῦμεν καπὼς λεπτομερῶς νὰ ἀναλύσωμεν τὰ ἐν τῷ συνεδρίῳ τούτῳ συζητηθέντα θέματα· τὸ τοιοῦτον ἴσως θὰ κάμωμεν εἰς ἄλλην περίστασιν.

Ἡ κοινωνικὴ θέσις τοῦ Ἀγρότου

Ἐν τούτοις ἀπαραίτητον θεωροῦμεν νὰ σημειώσωμεν ὅτι ἐν τῷ συνεδρίῳ τούτῳ ἐγένετο ἐκτενὲς λόγος περὶ ἐνὸς σπουδαιότατου ζητήματος, ἀπ' εὐθείας ἐνδιαφέροντος τὴν πρόδον τῆς Γεωργίας μας, ἥτοι **περὶ τῆς θέσεως τοῦ ἀγρότου ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ Πολιτείᾳ** κατ' εἰσήγησιν τοῦ κυρίου Γεωργ. Βαρούχα κτηματίου ἐκ τοῦ χωρίου Κουνάβων.

**

Χωρὶς καμμίαν ἀμφιβολίαν ἡ Γεωργία μας εἶναι λίαν καθυστερημένη· αἱ ἀπὸ ἐνὸς ὁλοκλήρου αἰῶνος πραγματοποιηθεῖσαι εἰς τὴν Πατρίδα μας γεωργικαὶ πρόοδοι εἶναι τελείως ἀσήμενοι· αἱ ἀπὸ τινος καταβαλλόμεναι προσπάθειαι πρὸς βελτίωσιν τῆς γεωργικῆς μας καταστάσεως συναντοῦν πάρα πολλὰς δυσκολίας καὶ βαίνουмен πρὸς τὰ ἐμπρὸς μετὰ βῆμα σημαντικῶν, ἐνθ' οἱ γείτονές μας καὶ οἱ κατ' ἀνάγκην ἀνταγωνισταὶ μας (Βούλγαροι, Τούρκοι, Σέρβοι) προσδεύουν πολὺ ταχύτερον ἡμῶν. Σημειωτέον δὲ ὅτι τὰ φυσικά, ἡθικά, διανοητικά, ἱστορικά καὶ κοινωνικά προσόντα τῶν ἀνταγωνιστῶν μας εἶναι πολὺ μικρότερα ἀπὸ τὰ ἰδικὰ μας.

Ποιοὶ οἱ λόγοι τῆς τοιαύτης καθυστερήσεώς μας.

Οἱ ἐκ τοῦ σύγγενος μελετώντες τὴν γεωργικὴν μας κατάστασιν παρατάσσουσι μίαν ἀπέραντον σειρὰν αἰτίων, τῆς μὴ ἐπαρκοῦς προόδου μας.

Τὰ πλεῖστα τῶν αἰτίων τούτων εἶναι ἀληθῆ, ἀλλ' εἶναι μᾶλλον συμπτωματικά, δὲν ἀποτελοῦσι τὴν κυρίαν αἰτίαν τῆς στασιμότητος τῆς γεωργίας μας.

Ἡ ἐξέτασις ὧν αὐτῶν τῶν αἰτίων, μετὰ τινος λεπτομερείαν, ἀπαιτεῖ καὶ τόπον καὶ χρόνον πολύν.

Διὰ τοῦτο δὲν εἰσερχόμεθα εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ζητημάτων τούτων, περὶ τῶν ὁποίων πολλὰκις ἡσυχολήθη ὁ «Ἀγροτικός Ταχυδρόμος».

Ὁ Ἕλλην Ἀγρότης δὲν ἐχειροφειτῆθη.

Κατὰ τὴν ἐμὴν ἀντίληψιν ἡ βασικὴ καὶ κυριωτάτη αἰτία τῆς μὴ προόδου τῆς γεωργίας μας ἐγκτεται εἰς τὸ ὅτι: **Ὁ πραγματικὸς ἀγρότης μας, ἐξακολουθεῖ νὰ διατελῇ δοῦλος**, ὡς ἦτο ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ὅτε μὲν τοῦ κοσάμπανση, ἄλλοτε τοῦ κορματάρχου τοῦ χωρίου καὶ ἄλλοτε τοῦ τοκογλύφου τῆς περιφερείας του καὶ συχνὰ τῶν κατεργαρέων, οἱ ὁποῖοι, παρουσιαζόμενοι ὡς φιλογεωργικοὶ ἐκμεταλλεύονται

ἀπηνῶς τὸν ἀγρότην πρὸς ἴδιον πολιτικὸν καὶ ὀλικὸν συμφέρον.

Ἐν ἄλλαις λέξεσιν ὁ ἀγρότης δὲν **ἐχειροφειτῆθη** ἀκόμη καὶ δὲν ἀπέκτησεν ἰδίαν **ὀντότητα** καὶ πρωτοβουλίαν.

Αὐτὴ εἶναι, ἡ κυριωτάτη αἰτία τῆς ὀπισθοδρομήσεως τῆς Γεωργίας μας.

**

Τὸ σπουδαιότατον τοῦτο θέμα, ἀπὸ τινων ἀπόψεων τοῦ ἐμβριθῶς ἀνέπτυξεν εἰς τὸ ἐν Ἑρακλείῳ Ἀγρ. Γεωργικὸν Συνεδρίον ὁ κ. Γ. Βαρούχας.

Παραθέτομεν τὰς γνώμας τοῦ κ. Γ. Βαρούχα ὅπως αὐταὶ ἐξετέθησαν εἰς τὸ τεῦχος τῶν πρακτικῶν τοῦ ἐν λόγῳ συνεδρίου.

Εἰσήγησις κυρίου Βαρούχα.

Γ. Βαρούχα (ἐκ Κουνάβων). Ἐξαίρει τὸν ρόλον τοῦ γεωργοῦ εἰς τὴν κοινωνικὴν ζωὴν, ὅστις εἶνε βάσις ὅλων τῶν τάξεων καὶ ἐπαγγελμάτων καὶ ἀνευ τοῦ ὁποίου δὲν δύναται νὰ ὑπάρῃ παραγωγὴ, ἐντιμότης καὶ πρόοδος.

Ἀπὸ τῶν γεωργῶν πορίζονται τὰ πρὸς τὸ ζῆν καὶ ὁ βιομήχανος καὶ ὁ τεχνίτης καὶ ὁ ἔμπορος καὶ ὁ δικηγόρος εἶνε ὁ μόνος ποὺ δίδει εἰς ὅλους τὰ μέσα τῆς ζωῆς. Ζωγραφίζει εἰτα μετὰ τὰ μελανώτερα χρώματα **τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ ἀγρότου ὑπὸ τοῦ Κράτους, ὃν ἀφῆκε ἄνευ παιδείας, ἀσφαλείας συγκοινωνίας, προστασίας κατὰ τῶν κακοποιῶν στοιχείων καὶ κοινωνικῆς προνοίας**.

Ἀπαριθμεῖ διαφόρους κυβερνητικὰς πράξεις δι' ὧν ἐστερήθη ὁ γεωργὸς ἀπαραίτητων πραγμάτων διὰ τὴν ἀσκήσιν τοῦ ἐπιπόνου ἔργου του, π. χ. τὴν κατάργησιν τῶν ἀγροκτηπῶν, τὴν ἐπιβάρυνσιν τῶν χωρίων μετὰ τὰ ἔξοδα συντηρήσεως τῶν τηλεφῶνων, τὴν ἔλλειψιν ἱατρικῆς ἀντιλήψεως κτλ.

Ἀναφέρει ὅτι ὁ γεωργὸς λόγῳ ἀτελοῦς μορφώσεως γίνεται πολλὰκις ἀντικείμενον **χλεύης καὶ περιφρονήσεως** ὑπὸ ἄλλων ἐργαζομένων τάξεων καὶ γνωρίζει τὰς ἐκμεταλλεύσεις τὰς ὁποίας ὑφίσταται οὗτος εἰς τὴν πώλησιν τῶν προϊόντων του.

Παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν ὁ γεωργὸς δὲν δικαιούται νὰ ζήσῃ εὐπρεπέστερον, καλλίτερον, νὰ εὐρύνη καὶ καλλωπίσῃ τὴν κατοικίαν του, ὅλοι λέγει, θέλουν τὸν ἀγρότην, **ἀν θάνατον, ὑποτακτικὸν καὶ ψηφοδεῖ, συνιγελαζόμενον μετὰ τῶν ζώων του**.

Ἀναφέρει εἰτα ὅτι ἐξ ὧν τῶν τάξεων τῆς κοινωνίας ὁ ἀγρότης ἔχει τὴν πρώτην θέσιν, διότι εἶνε ὁ πολυαριθμότερος, ὁ νομοταγέστερος, ὁ ἐργατικώτερος καὶ ὁ ἠθικώτερος. Μόνον μετὰ ὕψους ἀγροτικὸν πληθυσμὸν δύναται ἔν ἔθνος νὰ προσδεύσῃ, νὰ πολεμήσῃ νὰ ἐκμεταλλευθῇ συστηματικώτερον τὸ ἔδαφός του καὶ νὰ ἀσφαλίσῃ καλλίτερον τὰ ἐθνικὰ ὅρια.

**

Τὸ ὑπ' ὄψιν μας θέμα: **Περὶ τῆς θέσεως τοῦ ἀγρότου ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ πολιτείᾳ**, ὅχι μόνον σπουδαιότατον εἶναι ἀλλὰ καὶ εὐρύτατον, καὶ βεβαίως ὁ κ. Βαρούχας δὲν ἠδύνατο, ἐν μᾶ συντόμῳ, κατ' ἀνάγκην, συνεδριάσει τοῦ Ἀγρ. Συνεδρίου νὰ ἐξετάσῃ λεπτομερῶς καὶ ἀπὸ ὅλας τὰς ἀπόψεις τοῦ τὸ κοινωνικῶς καὶ πλυστολογικῶς σοβαρὸν τοῦτο ζήτημα.

Ἐν τούτοις ὁ κ. Βαρούχας εἶναι ἄξιος θερμῶν συγχαρητηρίων διότι μετὰ θάρρους περιέγραψε τὴν ὄντως οἰκτρὰν κατάστασιν τοῦ ἀγρότου μας, τὸν ὅποιον ὁ κάθε κατεργαρὴς σήμερον ποικιλοτρόπως ἐκμεταλλεύεται χωρὶς κανεὶς νὰ φροντίσῃ δι' αὐτόν.

Ἐγκαρδίως εὐχόμεθα αἱ γνώμαι αὐταὶ τοῦ κ. Βαρούχα νὰ δώσωσιν ἀφορμὴν εἰς τὸν κάθε ἀληθῆ πατριώτην, εἴτε πολίτευόμενος εἶναι οὗτος, εἴτε δημοσιογράφος εἶναι, εἴτε ἐμπορεύμενος ἢ Κρατικὸς ὑπάλληλος καὶ ἀξιωματοῦχος, μετὰ μεζόνος σκορπῆς νὰ ἀποβλέπῃ πρὸς τὸν ἀγρότην, ὁ ὁποῖος εἶναι ἄξιος ὅλων τῶν συμπαθειῶν μας· ἄλλως τε ἡ πρόοδος τοῦ Ἀγρότου εἶναι καὶ ὀλικῶς καὶ ἠθικῶς χρήσιμος εἰς ὅλους μας.

Ἄν καὶ τοιαύτας διατυπῶν ἐγκαρδίους εὐχάς, ἐγὼ ἀπο-

μικῶς δὲν περιμένω βελτίωσιν τῆς κοινωνικῆς θέσεως τοῦ ἀγρότου ἐκ τῶν ἐξωθεν καὶ ἀπὸ τρίτους, ὅποιοι δήποτε καὶ ἂν εἶναι.

Κατὰ τὴν ἐμὴν ἀντίληψιν, ὅπως σήμερον ἔχουσι παρ' ἡμῖν τὰ κοινωνικὰ πράγματα, ὁ ἀγρότης χρεωστεῖ μόνος του, διὰ τῶν ἰδίων δυνάμεων του, νὰ χειραφετηθῇ καὶ ν' ἀποκτήσῃ ἰδίαν **ὀντότητα καὶ πρῶτον ἰδίαν**.

Τὰ πρὸς τοῦτο μέσα τὰ ἔχη ὁ ἀγρότης καὶ χρεωστεῖ νὰ τὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν.

Ὁ θεσμὸς τῶν **γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν** εἶναι τὸ ἰσχυρότερον μέσον τῆς χειραφετήσεως τοῦ ἀγρότου, ἀλλ' οὗτος νὰ ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τοὺς συνεταιρισμοὺς τοῦ πάντα ξένον, πάντα ἐκμεταλλευτὴν του, ἐμφανίζομενον, ὡς δήθεν φιλογεωργικὸν καὶ ἀνιδιοτελεῖ προστάτην του.

Δυστυχῶς οἱ Διευθύνοντες τὰ τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν δὲν καταβάλλουσι τὴν πρέπουσαν προσπάθειαν, ὥστε τὰ διοικητικὰ καὶ ἐποπτικὰ συμβούλια τῶν συνεταιρισμῶν καὶ ἰδίᾳ τῶν ἑνώσεων αὐτῶν νὰ ἴστανται εἰς τὴν πρέπουσαν ἠθικὴν στάθμισιν· πολλὰ συχνὰ καταπίπτουσι πολὺ χαμηλὰ.

Α. Θ. Μ.

ΤΟ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος τοῦ Ἀγροτ. Ταχ(μ)ου, ἐγράφομεν ὅτι τὸ σταφιδικὸν μας πρόβλημα θὰ λυθῇ κατ' εὐχὴν ὅταν κατωρθώσωμεν:

1) Νὰ ἐλαττώσωμεν τὴν τιμὴν τοῦ κόστους τῆς παραγωγῆς καὶ

β) Ὅταν βελτιώσωμεν τὴν ποιότητα τῆς σταφίδας μας.

Πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν γνώμων μας τούτων, χρήσιμον θεωροῦμεν νὰ ἀναδημοσιεύσωμεν ἐνταῦθα τὸ ἀκόλουθον ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν **μελέτην τῆς Ἀγγλικῆς ἐπιτροπῆς περὶ τῶν ἑλθόντων καρπῶν**, παραλαμβάνοντες τοῦτο ἀπὸ τὸ Δελτίον τοῦ τοῦ Αὐτ. Σταφιδικοῦ Ὄργανισμοῦ. (Συνεταιριστῆς τεύχος 4 τοῦ 1927).

«Ὅπως δὴποτε εἰμεθα βέβαιοι ὅτι ὁ παραγωγὸς τῆς Ἀυτοκρατορίας δὲν δύναται νὰ ἐλπίξῃ εἰς ἱκανοποιητικὰς τιμὰς ἐν τῇ Ἡν. Βασιλείᾳ, ἐφ' ὅσον ἡ ποιότης δὲ δὲν εἶναι ὀδριτικῶς ἀνωτέρα ἀπὸ τὴν ποιότητα τῆς ξένης σταφίδας». Δὲν θεωροῦμεν, κόπον χαμένον νὰ ἀναδημοσιεύσωμεν καὶ πάλιν τὰ ἀκόλουθα τὰ ὁποῖα ἐδημοσιεύσαμεν εἰς προηγούμενον τεῦχος τοῦ Ἀγρ. Ταχ(μ)ου.

Σύστασις πρὸς σταφιδοκαλλιεργητὰς

Ἡ κατ' εὐχὴν λύσις τοῦ σταφιδικοῦ ζητήματος κυρίως ἐγκτεται εἰς τὸν ὑποβιβαζόμενον τῆς τιμῆς τοῦ κόστους τῆς παραγωγῆς καὶ εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς ποιότητος τοῦ προϊόντος.

Τὰ ὅσα ἀνωτέρω εἵπομεν διὰ τὴν σταφίδα παραλήφως ἐφαρμοζόμενα καὶ δὲ τὸν κανόν. Κατὰ ταῦτα ὅλοι οἱ σταφιδοκτῆμονες καὶ κα καλλιεργηταὶ ὀφείλουσιν παντὶ σθένει καὶ μετὰ τὴν θυσίαν νὰ κάμνωσιν ἕκαστος χωριστὰ δοκιμὰς τινὰς διὰ νὰ μάθωσι πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ παράγουν τὰ προϊόντα των εἰς χαμηλότερας τιμὰς, βελτιοῦντες συγχρόνως τὴν ποιότητα αὐτῶν.

Α. Θ. Μ.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΔΙΟΜΗΔΗΣ ΣΑΡΑΚΩΜΕΝΟΣ

Εἰς τὰς ἀρχὰς Ἰανουαρίου ἀπεβίωσεν ἐν Κερκύρᾳ εἰς ἡλικίαν 70 ἐτῶν μία γνωστοτάτη καὶ συμπαθὴς μορφή καθ' ὅσον πάντα τὸν Γεωργικὸν κόσμον, ὁ Διομήδης Σαρακωμένος, ἰδιαιτέρως δὲ δι' ἐμὲ ἀγαπητὸς συνάδελφος.

Ὁ μεταστὰς τὸ πλεῖστον μέρος τῆς σταδιοδρομίας του ἔκαμεν ὡς δημόσιος λειτουργός, ἀρχίσας τὸ Γεωπονικὸν τοῦ σταθμίου, ὡς καθηγητῆς τῆς ἐν Ἀθήναις Τριανταφυλλεῖου Γεωργικῆς Σχολῆς· καθῆξεν κατόπιν ἐν τῇ Δημοσίᾳ Γεωργικῇ ὑπηρεσίᾳ ἀνωτέρας θέσεως, ὡς τὴν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Γεωργίας, καὶ τοῦ καθηγητοῦ Ἑλαιοκομίας ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ Γεωπονικῇ Σχολῇ. Ἐπὶ μακρὸν ἐχρημάτισε καὶ Διευθύν-

τῆς τῆς Γεωργίας ἐν Κύπρῳ ἔνθα ἡ ἐπιτυχὴς δράσις του παρέμεινεν ἀνεπιβεβαιωμένη εἰς τὴν μνήμην τῶν φιλοπροσόδων Κυπρίων, ἔτη ὅλλα μετὰ τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ἀποχώρησιν του· ἀνεφάρετο δὲ πάντοτε τὸ ὄνομα του μετὰ σεβασμοῦ ὑπὸ τῶν Κυπρίων χωρικῶν. Ἐν Κύπρῳ ἐτελειοποίησε τὸ ἐγχείριον ἄροτρον, λαβὼν καὶ δίπλωμα εὐρεσιτεχνίας.

Τὸ ἐν λόγῳ ἄροτρον κατασκευάζεται εἰσέτι ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπὸ τῶν ἐργαστασίων. Ramson Ltd.

Ὁ Διομήδης Σαρακωμένος ἐσπούδασεν ἐν Γαλλίᾳ κατὰ πρῶτον φυσικὰς ἐπιστήμης εἰς τὴν Σορβόννην, κατόπιν δὲ εἰς τὸ Γεωγικὸν Ἰνστιτούτον τῶν Παρισίων, ἥτοι δὲ ἴσως ὁ μόνος γεωπόνος ἐν Ἑλλάδι ὅστις ἐκέντητο δίπλωμα τοῦ ἐν λόγῳ Ἰνστιτούτου.

Ὁ Διομήδης Σαρακωμένος ἐθεωρετο ὑπὸ τῆς πλειονότητος, λόγῳ ἴσως τῆς ἀνωτέρας μορφώσεώς του, ὡς ἀποκλείων μᾶλλον πρὸς τὴν θεωρητικὴν διδασκαλίαν τῆς Γεωργικῆς ἐπιστήμης, οὐχὶ δὲ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν καὶ τὴν πράξιν.

Ἐγὼ ὅμως γνωρίζω ὅτι τὴν τοιαύτην κατεύθυνσιν ἔλαβεν ὁ Σαρακωμένος κατόπιν διαφόρων ἀπογοητεύσεων ἃς εἶχεν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ σταθμοῦ του.

Ἐν τοιοῦτον περιστατικὸν εἶνε καὶ τὸ κάτωθι:

Ὁ Σαρακωμένος μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν του ἐπέστρεψεν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν του Πατρίδα Βάλτον, ὅπου ἠθέλησε ν' ἀσχοληθῇ μετὰ τὴν ἀμπελοουργίαν καὶ ἔκαμε πρότυπον ἀμπελῶνα· Μίαν ὥραϊαν πρωΐαν εὗρε τὸ ἀμπέλι του κατεστραμμένον ἀπὸ τὰ γιδοπρόβατα κάποιου ἀρχισέλιγκου. Οἱ σελιγκάδες εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τῆς ληστείας ἦσαν καὶ πανίσχυροι. Ὁ Σαρακωμένος ὑπέβαλε μύνησιν, ὁ δὲ ἀρχισέλιγκας ἀνακρινόμενος ἀπήντησε στωϊκῶς. «Ὅρε, Κύριε Πρόεδρε, Πάτρα θὰ μὰς κἀνὴ τὸ Βάλτο καὶ τὸ Ἐερόμερο !!! Ἡ Πάτρα εἶναι γιὰ ἀμπέλια, ἐδῶ εἶναι γιὰ πρόβατα!...»

Μὲ τὴν δικαιολογίαν ἐπέεισθη ὁ Πρόεδρος καὶ ἠθῶωσε τὸν σέλιγκαν, ἡ ἀθῶωσις τοῦ ἐν λόγῳ σέλιγκου ἦτο ἀρκετὴ διὰ νὰ γεννήσῃ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Σαρακωμένου ἀμφιβολίας περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἐφαρμογῆς εἰς τὴν πράξιν ἐπιστημονικῶν γεωργικῶν μεθόδων εἰς τόπον, ὅστις κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εὐρίσκετο ἀκόμη ἐν ἀγρίᾳ καταστάσει, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας.

Ὁ Σαρακωμένος ἔγραψεν ἐπίσης εἰς διάφορα ἐπιστημονικὰ δελτία ἐμβριθέστατα Γεωργικὰ ἄρθρα, συνέγραψε δὲ διαφόρους πραγματείας, μία τῶν ὁποίων εἶνε ἡ «**περὶ ἀξιοῦχων λιπασμάτων**» τοιαύτη, ἥτις καίτοι διὰ τὴν ἐποχὴν μας θεωρεῖται πλέον παλαιά, μ' ὅλα ταῦτα πολλὰ δύναται νὰ προσπορίσῃ τις ἐν τῇ ἀναγνώσεώς τῆς, ἰδίως διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ ὅλου λιπασματολογικοῦ ζητήματος.

Τοιοῦτος ὁ καὶ ὁ Διομήδης Σαρακωμένος ἀφίνει διὰ τοῦ θανάτου του μέγα κενὸν εἰς τὴν Γεωργικὴν ἐπιστήμην, καὶ ἰδίως εἰς τὴν ἐλαιοκομίαν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀσχοληθῇ ὅλος ἰδιαιτέρως.

Οἱ συνάδελφοι καὶ φίλοι του θρηνησοῦσιν ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τοῦ ἀγαπητοῦ συνάδελφου, καὶ τὸν εὐσυνείδητον καὶ προσδευτικὸν ἔρ αὐτοῦ τῆς ἐπιστήμης.

Ἰδιαιτέρως δὲ τὴν ἀπώλειαν ταύτην ἠσθάνθη ἐγὼ, ὅστις ἐπὶ τεσσαράκοντα ὁλόκληρα ἔτη συνεργάσθη στενῶς μετ' αὐτοῦ.

Ἐγὼ καὶ ἐν ἀγαπρᾷ ἀγαπητῆς συνάδελφε.

Α. Θ. Μ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΙΠΑΝΣΙΣ ΤΟΥ ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΟΥ

Ὁ Κοσ. Ἰω. Σορδίνας εἰς τὸ τελευταίως ἐκδοθὲν ἀξιόλογον σύγγραμμα του ἡ **Ἑλλάς** — (Ἑκδοσις: Ἑλλ. Γεωργικῆς Ἑταιρίας) ἐπὶ λέγει γράφει ὅτι ἐξῆς:

«Σπείρομεν τὴν ἀσοῖαν καὶ κατὰ τὸ φθινόπωρον ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὰ ἐλαιόδενδρα κουκιά, τὰ ὁποῖα λιπαίνουμεν διὰ τοῦ τύπου 0—12—6. Τὰ κουκιά ἔχουν τὴν σπουδαίαν ἰδιότητα νὰ παραλαμβάνουν τὸ ἄζωτον ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸν ἀέρα καὶ νὰ τὸ παραδίδουν εἰς τὸ χῶμα. Ὁ τρόπος λιπάνσεως διὰ τῆς μεθό-

ΧΑΡΙΛΑΟΣ & ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΕΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Σάπων Έλευσένης, καθαρὸς καὶ ἀνόθευτος, ὁ καταλλήλότερος διὰ τὴν πλύσιν,

Χειροσάπωνες

Λινέλαια ἄβραστα καὶ βρασμένα

Ριτσινέλαια extra

Λινάλευρα τροφὴν τῶν ζῴων ἀνωτέρα κατὰ 25 ο) ο) τῆς κριθῆς.

Διὰ παραγγελίας καὶ πληροφορίας ἀποταθῆτωσαν πρὸς τοὺς κατὰ τόπους ἀντιπροσώ-
πους ἢ εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις Γραφεῖα (ὁδὸς Σταδίου 33).

Σ. Α. Α. Τ.—Ὅπως ἰδιαιτέρως συνιστῶμεν εἰς τοὺς γεωργοκτηματίας τὰ Λινάλευρα τῶν ἐργοστα-
σίων Χαριλάου καὶ Κανελλοπούλου.

Τὰ λινάλευρα εἶναι μία ἀπὸ τὰς ἀρίστους τροφὰς δι' ὅλα ἐν γένει τὰ ζῶα καὶ ἰδιαιτέρως διὰ τὰς γαλακτο-
φόρους ἀγελάδας.

Ὅλοι οἱ ἔχοντες ζῶα, χρεωστοῦν νὰ χρησιμοποιοῦν τὰ λινάλευρα.

»δου ταύτης εἶναι ἀποτελεσ αὐτὸς καὶ εὐθυνός. Εἰς ἐδάφη
»πολλὰ πτωχὰ δυνάμεθα διὰ πρώτην φοράν νὰ μεταχειρισθῶμεν
»τὸν τύπον 4—10—10 καὶ εἰς τὸ μέλλον 0—12—6, ἀλλὰ γενι-
»κῶς ὁ τύπος 0—12—6 ἀρκεῖ. Ἀντὶ τῶν κοινῶν δυνάμεθα νὰ
»μεταχειρισθῶμεν δίκον, λούπινα, ρόβην καὶ τὰ τοιαῦτα εἶδη».

Ὁ Ἀγρ. Ταχ)μος πολλάκις ἔγραψε περὶ χλωρᾶς λιπάν-
σεως, τῆς ὁποίας τὴν παρ' ἡμῖν εἰσαγωγὴν εἰς μεγάλην κλί-
μακα θεωρεῖ ὡς μέγα καὶ θετικὸν ὄφελος. Ἡ πρόδοδος τῆς Γε-
ωργίας μας συνιστῶμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας νὰ ξαναδια-
βάσῃ τὰ ὅσα ἐγράψαμεν περὶ χλωρᾶς λιπάνσεως εἰς τὸ ὑπ'
ἀριθ. 176 τεῦχος τοῦ Ἀ. ρ. Ταχ)μου (Δεῖριος 1926).

Ἐπίσης θερμότατα συνιστῶμεν εἰς τοὺς ἐλαιολήμονας νὰ
δοκιμάσῃ—ἔστω καὶ εἰς μικρὰν κλίμακα—τὰς ὁρθὰς καὶ
πρακτικὰς συμβουλὰς τοῦ γεωπόνου κυρίου Σαρδῖνα, πρώην
νομογεωπόνου Κερκύρας.

ΟΙ ΛΙΠΑΣΜΑΤΟΚΑΠΗΛΟΙ

Ὁ «Ἀγρ. Ταχ)μος» ἐπιτακτικὸν καθήκον του θεωρεῖ νὰ
ἐξεκεπάζῃ τὰ τεχνάσματα καὶ τὰς κατεργασίας τῶν λιπασμα-
τοκαπήλων ὅπου καὶ ἂν τὰς εὐρίσκει.

Ἀλλὰ ποῦ νὰ προφθάσῃ ὁ «Ἀγρ. Ταχ)μος» τὸ καθήκον
τοῦτο;

Τώρα τελευταίως οἱ λιπασματοκαπήλοι ἐπολλαπλασιάσθη-
σαν τόσο πολύ...

Ἡ καταδύωσις τῆς λιπασματοκαπηλείας ἀναντηρήτως εἶνε
καθῆκον τῆς Γεωργικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους ἀλλ' αὐτὴ
ἀγρὸν ἠγόρασε.

Οἱ λιπασματοκαπήλοι εἶναι τόσο ἐξυπνοὶ, ποῦ δὲν εἴμπο-
ρεῖ κανεὶς νὰ τοὺς παρακολουθῇ, πρὸ πάντων διότι ὁ Νόμος
περὶ ἐμπορίας τῶν Χημικῶν λιπασμάτων δὲν λειτουργεῖ καὶ
συχνὰ πυκνὰ μεταβάλλεται· αἱ μεταβολαὶ δὲ αὐταὶ διευκολύ-
νουν τὸ ἔργον τῶν λιπασματοκαπήλων.

Τὸ κακὸ ποῦ κάμνουν οἱ λιπασματοκαπήλοι εἰς τοὺς γεωρ-
γοκτηματίας πρέπει νὰ τὸ πολεμήσῃ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἐνδια-
φερόμενοι, ἐσκεπάζοντες τὰ τεράτεια τῶν λιπασματοκαπή-
λων τὰ ὁποῖα εἶναι πάμπολλα.

Ἰδοὺ ἐν εὐφύεστατον καὶ διαβολικὸν τέχνασμα τῶν λιπα-
σματοκαπήλων διὰ νὰ μπερδεύσῃ, ὅχι πλέον ἀπλοῦς γε-
ωργοκτηματίας ἀλλὰ καὶ εὐφυεῖς καὶ πεπειραμένους ἐμπόρους,
ἀδασεῖς ὅμως τῆς Χημείας καὶ τῆς λιπασματολογίας ἐν καὶ
ἐμπορεύονται τὰ χημικὰ λιπάσματα καὶ ἀπὸ τὸ ἐμπόριον αὐ-
τὸ κερδίζουν χρήματα.

Ἄν δὲ ἀπατηθῇ ἀπὸ τὸν λιπασματοκαπήλον ἓνας ἐμπο-
ρος φαντασθῆτε τί θὰ πάθῃ ὁ γεωργός.

**

Τὸ γεγονός τοῦτο εἶναι τὸ ἀκλόουνον.

Προχθὲς ἦλθεν εἰς τὸ Γραφεῖόν μας ὁ κ. Π. ἐμπορος χη-
μικῶν λιπασμάτων ἐν Χίφ καὶ μ' ἡρώτησε πόσον τιμᾶται ὁ
τόννος τοῦ νίτρου.

Φυσικὰ τοῦ ἀπῆντησα, λίρ. Ἀγγλίας δέκα καὶ ἕξ (£ 16).

Ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς τὸν κατέπληξε καὶ ἔμεινε μὲ τὸ στόμα
ἀνοιχτό, καὶ μοῦ λέγει.

—Μὰ γιατί τὸ νίτρον τὸ ἔχετε τόσο ἀκριβὰ;

—Διότι εἰς τὴν Λόντρα κοστίζει σήμερα λίρ. Ἀγγλίας
13 10 καὶ εἰς Μασσαλίαν, μὲ τὴν ὁποίαν εὐρίσκεισιν εἰς ἐμπο-
ρικὰς σχέσεις, ὁ τόννος τοῦ νίτρου τιμᾶται Λ. Ἀγγλ. 14.5.
Καὶ διὰ νὰ ἐρθῇ ἀπὸ τὸ Λονδίνον ἢ τὴν Μασσαλίαν ἐδῶ γί-
νεται Λ. Ἀγγλ. 16.

Αἱ ἐξηγήσεις αὐταὶ κατέπληξαν ἀκόμη περισσότερον τὸν
συνομιλητὴν, καὶ ἐν ἀγανακτήσει μοι λέγει:

Μά! Τότε τί συμβαίνει; πῶς ὁ οἶκος Χ.—ἀνέφερε τὸ ὄνομα
μιας νεοδρυνείσης Τραπεζίτης, ἡ ὁποία κάμνει πολλὴν ρεκλά-
μαν καὶ θόρυβον περὶ τὸ ὄνομά της—μοῦ προσφέρει τὸ νίτρο-
ζέν πολὺ φθηνότερα; καὶ συγχρόνως μοῦ ἔδειξε πολλὰς δια-
φημίσεις εἰς Ἀγγλικήν, Γαλλικήν, Ἑλληνικήν καὶ δὲν εἰςέ-
ρω ποῖαν ἄλλην γλώσσαν...

Ἄμα εἶδα τὰς ρεκλάμας αὐτάς, ἀμέσως ἐνόησα ὅτι τὸ

προσφερόμενον λίπασμα δὲν εἶνε νίτρον ἀλλ' ἀπλούστατα κυ-
ναμίδην, τῆς ὁποίας ἡ πραγματικὴ ἐμπορικὴ ἀξία κυμαίνε-
ται περὶ τὸ ἕμισυ τοῦ νίτρου.

Τὸ παιχνίδι τοῦ λιπασματοκαπήλου ἦτο πλέον φανερόν:
Μεταχειρίσθη τὴν λέξιν Νίτροζέν (τὴν ὁποίαν οἱ ἄγγλοι με-
ταχειρίζονται διὰ κάθε ζῶον) διὰ νὰ ἐπέλθῃ σύγχυσις μὲ
τὸ Νίτρον· τί Νίτρον, τί Νίτροζέν... καὶ ἔτσι ὁ παμπόνηρος
λιπασματοκαπήλος γελᾷ τὸν εὐφυῆ ἐμπορὸν καὶ τὸν εὐπιστὸν
γεωργοκτηματίαν καὶ τοῦ πωλεῖ τὴν κυναμίδην ἀντὶ Νί-
τρου τῆς Χιλῆς.

Ἄμα ἄκουσε ταῦτα ὁ Χιώτης ἐμπορὸς φουρλισμένος μοῦ
λέγει: Γι' αὐτὸ λοιπὸν τὸ νίτροζέν τὸ πωλοῦν εἰς τὴν Λόνδραν
καὶ τὸ φορτώνουν εἰς τὴν Δαλματίαν· ἀχ.. αὐτοὶ οἱ ξένοι καὶ
οἱ Ἕλληνες πράκτορες τῶν καὶ ἔφυγε δρομαίως διὰ νὰ ὑπά-
γῃ εἰς τὸν λιπασματοκαπήλον νὰ τοῦ τὰ πῇ ἀπ' τὴν καλή.

Πάντως ὁ Χιώτης ἐμπορὸς δὲν ἔπεσε εἰς τὰ δίκτυα τῆς
λιπασματοκαπηλείας, καὶ δὲν ἠγόρασε τὸ νίτροζέν (κυναμι-
δην) τοῦ λιπασματοεμπόρου, ὁρθότερον λιπασματοκαπήλου.

**

Γεωργοί!! Ἀνοίγετε τὰ μάτια σας 14 διότι τὸ ἐμπόριον τῶν
λιπασμάτων ἔχει πολλὰς δυσκολίας καὶ ὑπόκειται εἰς πολλὰς
νοθείας καὶ ἀπάτας.

Γεωργοί, ἀναγνώσατε μετὰ προσοχῆς τὰ ἐπόμενα, μελετή-
σατέ τα καλὰ καὶ ἐξετάσατέ τα καλλίτερα τοῦτο ἀπαιτεῖ τὸ
συμφέρον σας.

**

Πάμπολλα εἶνε τὰ ὕλικά μὲ τὰ ὁποῖα παρασκευάζονται
τὰ χημικὰ λιπάσματα.

Μερικὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ ὕλικά εἶνε ἀρίστης ποιότητος, ἄλλα
μετριώτερας ποιότητος.

Διότι ἓνα λιπαντικὸν ὕλικον εἶνε μετριώτερας ποιότητος
δὲν θὰ πῇ ὅτι εἶναι ἄχρηστον καὶ τελείως ἀπορριπτέον.

Τὸ τοιοῦτον λίπασμα κατωτέρας ποιότητος, δύναται νὰ
χρησιμοποιηθῇ ἀπὸ τὸν γεωργοκτηματίαν, ὁ ὁποῖος καλῶς
γνωρίζει τὰς ιδιότητάς του· ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον λίπασμα πρέπει
νὰ πληρώνεται εἰς χαμηλωτέραν τιμὴν· ἐδῶ εἶνε ἡ τέχνη τοῦ
λιπασματοκαπήλου: νὰ πωλῇ τὸ κατωτέρα ποιότητος, ἐμπό-
ρευμά του εἰς τὴν τιμὴν ἐμπορεύματος πρώτης ποιότητος.

Ὁ Γεωργοκτηματίας χρεωστῇ νὰ γνωρίζῃ ποῖα ὕλικά εἶναι
ἀρίστης ποιότητος καὶ ποῖα εἶναι κατωτέρας ποιότητος, καὶ
ποῖα εἶναι αἱ τιμαὶ τῶν μὲν καὶ ποῖα αἱ τιμαὶ τῶν δέ, καὶ οὕ-
τω, ἐν γνῶσει τῶν πραγμάτων νὰ ἀγοράζῃ ὅ, τι τοῦ χρειάζεται.

Ὅπως εἰς τὴν παγκόσμιον ἀγορὰν τὸ ἄζωτον προσφέρεται
ὑπὸ διαφόρους μορφὰς μὲ τὰς ἀκολουθοῦσας τιμὰς κατὰ μονάδα
χιλιογράμμου (τιμαὶ ἀγορᾶς Ἀμβέρσης τῆς 24ης Φεβρουα-
ρίου 1926).

Ἄζωτον νιτρικὸν (νίτρον καὶ τὰ ὅμοια) Φρ. Βελγ. 13,85

» Ἀμμωνιακὸν (Θ. ἀμμωνία) » » 9,60

» Ἀμιδικὸν (Κυαναμίδην) » » 8,60

» ὡς crude d'ammoniaque » » 5,00

» Ὁργανικὸν (κόπρος καὶ διάφορα βιομηχανικὰ εἶδη)

τιμὴ ἀπροσδιόριστος.

Ἐπομένως ἡ τιμὴ τοῦ χιλιογράμμου τοῦ ἄζωτου ποικίλει,

ἀναλόγως τῆς προσελεύσεώς του, ἀπὸ Φρ. Βελγ. 5-14.

Διὰ τὸ τοιοῦτον;

Διότι, ἐν ὅλῳ αὐτὰ τὰ εἶδη τοῦ ἄζωτου εἶνε καλὰ, καὶ

χρησιμοποιήσιμα, ἀφοῦ κατὰ χιλιάδας τόννων πωλοῦνται εἰς
τὴν παγκόσμιον ἀγορὰν, ἐν τούτοις ἕνεκα τῆς ποιότητός των
ἔχουν διαφορετικὴν τιμὴν.

Ὅπως, ὁ ἐμπειρὸς γεωργὸς κάλλιστα δύναται, ὑπὸ ὁρισμέ-
νας συνθήκας, νὰ μεταχειρισθῇ τὴν κυαναμίδην, πληρώνων αὐ-
τὴν φρ. 8.60 ἀντὶ νίτρου, τοῦ ὁποῖου ἡ ἀξία εἶνε 63 ο) ε) ὑψη-
λότερα.

Ὁ τοιοῦτος γεωργὸς ἐνεργεῖ ὁρθῶς, διότι ὠφελεῖται τοῦ
πλεονεκτήματος τῆς κυαναμίδος (φθηνῆς) καὶ ξέρει νὰ ἔξου-
δερώσῃ τὰ μειονεκτήματά της.

Τὶ δὲ νὰ εἰπῶ διὰ τὸν γεωργοκτηματίαν τὸν προμηθευ-
μενον τὴν κυαναμίδην, χωρὶς νὰ ὠφεληθῇ τοῦ πλεονεκτήματός
της—ἀφοῦ τὴν πληρώνει ἀκριβὰ—καὶ δὲν εἶνε εἰς θέσιν νὰ
ἀπομακρύνῃ τὰ μειονεκτήματά της;

Καὶ οὕτω ζημιώνει ἀπὸ δύο μεριές: ἀγοράζει πρόστιχο
πράγμα καὶ πληρώνει ἀκριβὰ.

Ὁ τοιοῦτος γεωργὸς κατὰ τὴν κοινὴν παροιμίαν ἐπῆγγε γὰρ
καὶ ἰ καὶ ἔφυγε κουρεμμένος.

Αὐτὸ τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ μὲ τὸ φωσφορικὸν ὀξύ καὶ μὲ
τὸ κάλι· περὶ τὸν λεπτομερῶς νὰ ἐξετάσω τὸ ζήτημα τοῦτο· ἐν
τούτοις δὲν πρέπει νὰ παραλείψω νὰ σημειώσω ὅτι πολλοὶ Ἕλ-
ληνες γεωργοκτηματίαι, ἂν καὶ ἀρίστα γνωρίζουν ὅτι τὸ
θεικὸν κάλι εἶναι ἀνώτερον τοῦ χλωριούχου καλίου καὶ
διὰ τοῦτο εἶναι ἀκριβώτερον, δὲν προσέχουν καὶ—ἡ καὶ ἀπα-
τώμενοι—ἀγοράζουν λιπάσματα μὲ χλωριούχον κάλι, πληρώ-
νοντες τοῦτο εἰς τὴν τιμὴν τοῦ θεικού· μὰ χριστιανοὶ μου,
ἀφοῦ θέλετε νὰ μεταχειρισθῆτε χλωριούχον κάλι, διατὶ νὰ τὸ
πληρώνετε εἰς τὴν τιμὴν τοῦ θεικού;

Καὶ ἀντιθέτως, ἀφοῦ πληρώνετε τὸ λίπασμά σας εἰς ὑψη-
λότεραν τιμὴν διότι περιέχει θ. κάλι, διατὶ δὲν ἐπιμένετε νὰ
παραλάβετε λίπασμα περιέχον θ. κάλι, ἀλλ' ἀφίνετε νὰ σᾶς
ἀπατᾷ ὁ ἓνας ἢ ὁ ἄλλος λιπασματοκαπήλος προσφέρον τὸ
ἐμπόρευσμά του κατὰ 3 ἢ 5 δραχμὰς φθηνότερα ἀπὸ τὰ λιπά-
σματα τῆς ΑΕΕΧΠΛ, ἐνῶ ἡ πραγματικὴ ἀξία του, διότι ἐμπε-
ριέχει χλωριούχον κάλι, εἶνε κατὰ 25 δρχ. χαμηλότερα καὶ
ἔτσι πληρώνετε κουτιάτικα δραχμὰς 20 κατὰ ἡμίσηκον.

Συμπέρασμα α'.

Ὁ ἀγοράζων χημικὰ λιπάσματα εἴτε ἀπλὰ εἴτε σύνθετα
ἢ ἀνάμικτα ἐπιτακτικῶς χρεωστῇ νὰ ἐξακριβώνει τὴν περιε-
κτικότητά, τὴν φύσιν καὶ προσέλευσιν τοῦ λιπασματος ποῦ
ἀγοράζει καὶ νὰ τὸ πληρώνῃ εἰς τὴν πραγματικὴν τιμὴν του.

Καὶ νὰ μὴ πέρνῃ τὴν κυαναμίδην καὶ τὴν πληρώνῃ εἰς
τὴν τιμὴν τοῦ νίτρου.

Νὰ μὴ πέρνῃ ἀδιάλυτον φωσφορικὸν ὀξύ—καὶ ἂν ἀκόμη
ὀνομάζεται μὲ τὸ πομπώδες ὄνομα Μικροφωσφάτον—καὶ
τὸ πληρώνῃ ὡς ὑπερφωσφορικόν.

Νὰ μὴ πέρνῃ χλωριούχον κάλι καὶ τὸ πληρώνῃ εἰς τὴν
τιμὴν τοῦ θεικού καλίου.

Ὁ γεωργός—ἂν ἔχῃ τὰς ἀναγκαῖας τεχνικὰς γνώσεις καὶ
τὴν πρέπουσαν ἐπαγγελματικὴν πείραν—δύναται νὰ μεταχει-
ρισθῇ ἐπιτυχῶς καὶ τὴν κυαναμίδην, καὶ τὰ μικροφωσφάτα
καὶ τὸ χλωριούχον κάλι, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὰ πληρώνῃ εἰς τὴν
πραγματικὴν τιμὴν των.

Ἀλλὰ θὰ μοῦ πῆτε, ὅποιος ἔχει ὅλας αὐτάς τὰς γνώσεις
καὶ πείραν εἶναι δυνατόν ν' ἀπατηθῇ;

Ὁχι βέβαια, καὶ διὰ τοῦτο ὁ λιπασματοκαπήλος δὲν ζυ-
γώνει τοὺς τοιοῦτους γεωργοκτηματίας.

Ὁ λιπασματοκαπήλος ρίχνει τὰ δίκτυά του ἐκεῖ ὅπου ἐπι-
κρατεῖ ἀμάθεια καὶ μὲ γλῶσσά λόγια ξεγελά τοὺς ἀγαθοὺς γε-
ωργούς.

Διὰ τοῦτο, διὰ νὰ προσδεύσῃ ἡ Γεωργία μας πρέπει νὰ
διαχυθῇ μεταξὺ τῶν γεωργῶν πολὺ φῶς· τοῦτο εἶναι ἀναγ-
κατὸν δι' ὅλους τοὺς κλάδους τοῦ γεωργικοῦ ἐπαγγέλματος
ἀλλὰ πρὸ πάντων τὸ φῶς εἶναι ἀναγκαῖον διὰ τὴν ὁρτὴν καὶ
ἐπιφελὴ χρῆσιν τῶν χημικῶν λιπασμάτων.

Τὸ ἔργον τοῦτο ἀνέλαβεν ὁ «Ἀγροτικὸς Ταχυδρόμος» καὶ
προσπαθεῖ νὰ τὸ ἐκπληρώσῃ ὡς τὸ δυνατόν τελειότερον,
ἐρχόμενος εἰς ἀμεσην ἐπαφὴν μὲ τοὺς πραγματικοὺς γεωργούς,
οἱ ὁποῖοι δύναται νὰ ἀποτείνωνται πρὸς αὐτόν, εἴτε προσωπι-
κῶς εἴτε δι' ἐπιστολῶν διὰ νὰ διευκρινίσωσι πᾶσαν ἀπορίαν
των καὶ ἡμεῖς θὰ δώσωμεν εἰς αὐτοὺς πᾶσαν ἀναγκαίαν πλη-
ροφορίαν μὲ ἀπόλυτον ἐπιστημονικὴν εὐσυνειδησίαν.

Συμπέρασμα β'.

Ὅπως ἔχουσι σήμερον παρ' ἡμῖν τὰ πράγματα, ὁ γεωργο-
κτηματίας ὁ καταναλωτὴς χημικῶν λιπασμάτων, κατὰ ἑαυ-
τοῦς δύναται νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ συμφέροντά του καὶ νὰ
μεταχειρίζεται λιπάσματα πληρώνων αὐτὰ εἰς τὰς πραγματι-
κὰς τιμὰς των, χωρὶς νὰ πίπτῃ εἰς τὰ δίκτυα τῶν λιπασματο-
καπήλων.

Α) τρόπος.—Ἡ ἀγορὰ καθε παρτίδας λιπασμάτων νὰ
γίνεται κατόπιν λεπτομεροῦς χημικῆς ἀναλύσεως σύμφωνα
μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 527 νόμου.

Ὁ τρόπος αὐτὸς τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν συμφερόντων τοῦ
γεωργοκτηματίου εἶναι ἀριστος, ἀλλὰ ὁ τρόπος οὗτος εἰς τὴν

ΥΑΛΟΥΡΓΕΙΟΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΛΛ. ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ-33, ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ

Τηλεγραφική Διεύθυνσις: ΟΞΕΑΛ, Αθήνας -- Τηλέφωνον Ν. 6—89

ΑΠΟΘΗΚΑΙ:
ΑΘΗΝΑΙ: Παλαιός σταθμός Θησείου
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: 20 Όδος Αριστείδου
και όδός Άγ. Διονυσίου

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ
Είς πάσας τας πόλεις τής
Ελλάδος.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΥΑΛΟΥΡΓΕΙΟΥ

ΥΑΛΟΠΙΝΑΚΕΣ: Κοινοί, Έπιστεγάσεως και Άδιαφανείς (MAT)

ΕΙΔΗ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΥΑΛΟΥ:

Φιάλαι γυμναι: Κονιάκ, Οίνου, Λικέρ, Ζύ-
θου, Άεριούχων Ποτών, Μεταλλικών
Υδάτων, Φαρμακείου.
Γαλόνια Γυμνά και Πλεκτά.
Δαμτζάναι Πλεκτά. **Παγωνιέρα** Πλεκτά.
Βαρελάκια Γυμνά και Πλεκτά.

ΕΙΔΗ ΛΕΥΚΗΣ ΥΑΛΟΥ:

Ποτήρια Υδατος, Οίνου, Ζύθου, Λικέρ, Ρακής,
Ούζου. — **Φιάλαι** Τραπέζης και Νυκτο-
φιλίας. — **Κανίτια.** — **Φρουτιέρες** και
Σαλατιέρες. — **Πατέλλα.** — **Δισκά-
κια.** — **Άλατοδοχεία.** — **Γλυκοδο-
χεία.** — **Μελανοδοχεία.** — **Βεντούζες.**
Έσωνάνθηλα. — **Άνθοδοχεία.** —
Λάμπρι. — **Δαμποδοχεία.** — **Δαμ-
πόγυραλα.** — **Αμπαζούρα.**

Τιμοκατάλογοι και είκονογρ. Δενκώματα αποστέλλονται δωρεάν τῷ αἰτοῦντι

πράξιν παρουσιάζει μερικές δυσκολίας, αἱ ὁποῖαι τρομάζουν
τοὺς γεωργοκτηματίας μας καὶ διὰ τοῦτο ὁ τρόπος οὗτος δὲν
χρησιμοποιεῖται παρ' ἡμῖν οἱ γεωργοκτηματῖαι μας ἔχουν
ἄδικον νὰ ἀποφεύγῃ τὴν χημικὴν ἀνάλυσιν τῶν λιπασμάτων
ποῦ ἀγοράζουν πληρώνοντες σημαντικὰ ποσά.

Εἰς τὸ Βέλγιον ἡ μέθοδος αὕτη ἐφαρμόζεται εἰς μεγίστην
κλίμακα· ἐκεῖ κατὰ μέσον ὅρον γίνεται μία χημικὴ ἀνάλυσις
διὰ κάθε 8—10 τόνους χρησιμοποιομένου λιπάσματος· τὰ
ἐκεῖ 8 εἰδικὰ χημικὰ ἐργαστήρια κατ' ἔτος κάμνουν περίπου
150.000 ἀναλύσεις δειγμάτων χημικῶν λιπασμάτων.

Παρ' ἡμῖν τὴν μέθοδον ταύτην ἠδύναντο ἄριστα νὰ ἐφαρ-
μόσωσιν οἱ Γεωργικοὶ συνεταιρισμοί· ἀλλὰ δυστυχῶς οὗτοι
δὲν λειτουργοῦν ὅσον ἔπρεπε καλὰ· ἄλλως τε Ἐνώσεις τινὲς
Γεωργικῶν συναιτερισμῶν ἐμπορευόμεναι ἀπ' εὐθείας δι' ἴδιον
λογισμὸν τὰ χημικὰ λιπάσματα, φροντίζουν ἡ ἀρίστη αὕτη
μέθοδος τῆς ἐξασφαλίσσεως τῶν συμπερὸντων τοῦ γεωργοκτη-
ματίου νὰ μὴ ριζοβολήσῃ παρ' ἡμῖν.

Ὅπως δὴποτε, ἡ ἀρίστη αὕτη μέθοδος δὲν εἶναι ἐν χρήσει
παρ' ἡμῖν.

Φρονοῦμεν ὅτι τὸ καθήκον τῶν ἀληθῶν φίλων τῆς γεωρ-

γικῆς μας προόδου εἶναι νὰ προπαγανδίσουν τὴν παρ' ἡμῖν
εἰσαγωγὴν τοῦ τρόπου τούτου τοῦ ἐμπορίου τῶν λιπασμάτων.

Βος τρόπος.— Ἡ ποιότης τῶν χημικῶν λιπασμάτων, τὸν
σὸν τῶν ἀπλῶν ὅσον καὶ τῶν συνθέτων δὲν εἶναι δυνατόν νὰ
προσδιορισθῇ οὔτε διὰ τῆς ἀφῆς οὔτε διὰ τῆς γεύσεως οὔτε μὲ
τὸ μάτι οὔτε ἄλλως πως, ὅπως γίνεται συνήθως διὰ τὰ ἄλλα
προϊόντα· ἡ ποιότης τῶν χημικῶν λιπασμάτων προσδιορίζεται
μόνον δι' ἀκριβοῦς καὶ ἐπιμελελημένης χημικῆς ἀναλύσεως.

Δοθέντος δὲ ὅτι ἡ χημικὴ ἀνάλυσις, ἐκάστης ἀγοραζομέ-
νης παρτίδος διὰ τοῦτον ἡ ἐκείνον τὸν λόγον, δὲν δύναται ἀκό-
μη παρ' ἡμῖν νὰ γίνεται τακτικὰ, τί πρέπει νὰ κάμῃ ὁ προμη-
θευτὴς χημικῶν λιπασμάτων;

Νὰ ἀγοράζῃ γουρὸν εἰς τὸ σακκί ἐμπιστευόμενος εἰς
τὰς διαβεβαιώσεις τοῦ ἐμπόρου;

Δυστυχῶς ἐστὶ θὰ γίνεται ἀφ' οὗ ἡ Πολιτεία, μὲ τὰς πολ-
λὰς τῆς ἀσχολίας, δὲν δύναται ἢ δὲν θέλει νὰ προστατεύσῃ
τὸν γεωργόν, ἐφαρμόζουσα τὸν περὶ ἐμπορίας τῶν χημικῶν
λιπασμάτων νόμον, ὅστις οὐσιαστικῶς ἀδρανεῖ καὶ κοιμᾶται
τὸν νήδιμον· καὶ διὰ τοῦτον ἀκριβῶς τὸν λόγον παρ' ἡμῖν
ὕπερπολλαπλασιάσθη ἡ λιπασματοκαπηλεία, ἥτις κυριολε-

κτικῶς ὀργιάζει πρὸς μεγίστην ζημίαν ὅχι μόνον τοῦ γεωργο-
κτηματίου ἀλλὰ καὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας.

Υπὸ τοιοῦτους ὅρους δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ γεωργικὴ
πρόοδος.

Καὶ ἐν τούτοις τὰ καλὰ χημικὰ λιπάσματα κάμνουν ἀλη-
θῆ θαύματα καὶ οἱ γεωργοὶ δὲν εἶναι πλέον δυνατόν ἐπι-
κερδῶς νὰ ἐξακολουθήσουν τὸ ἐπάγγελμά των χωρὶς νὰ μετα-
χειρίζωνται χημικὰ λιπάσματα, ὅπως κάμνουν ὅλοι οἱ γεωρ-
γοὶ ὅχι μόνον τῶν πολιτισμένων χωρῶν ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν
ἡμιπολιτισμένων.

Καὶ οὕτω τίθεται εἰς τὸν Ἕλληνα γεωργόν τὸ δίλημμα ἢ
νὰ μὴ μεταχειρίζεται τὰ χημικὰ λιπάσματα ἢ ἐν γνώσει του,
νὰ ἀφῇ τὸν κάθε κατεργάρον νὰ τὸν κλέπτῃ καὶ αὐτὸς νὰ
εὐχαριστεῖται—ἀφ' οὗ χορτάσῃ ὁ λιπασματοκάπηλος—μὲ ὅτι
τοῦ ἀπομένει ἀπὸ τὰ ἀπειρα κέρδη ποῦ ἀφίνουν τὰ χημικὰ
λιπάσματα.

Μὰ εἶναι δυνατόν νὰ χορτάσῃ ποτὲ τὸ σμήνος τῶν λιπα-
σματοκαπήλων;

**

Διὰ τὸ δίλημμα τοῦτο ὑπάρχει μία λύσις, ἀλλ' ἡ ἐφαρμογὴ
τοῦ ἀπαιτεῖ κάποιαν καλὴν θέλησιν ἐκ μέρους τοῦ ἐνδιαφερο-
μένου καταναλωτοῦ χημικῶν λιπασμάτων, καλὴν θέλησιν τὴν
ὁποῖαν οὗτος χρεωστεῖ νὰ δείξῃ.

Ὁ ἀγοραστὴς χημικῶν λιπασμάτων πρέπει νὰ ἀκολουθή-
σῃ τὴν μέθοδον τὴν ὁποῖαν ἐφαρμόζει προκειμένου νὰ προμη-
θευθῇ φάρμακα.

Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην τί κάμνει; Ἀποτείνεται πρὸς
τὸν φαρμακοποιὸν ἐκείνον εἰς τὸν ὁποῖον ἔχει ἀπόλυτον ἐμπι-
στοσύνην εἴτε ἐξ ἀτομικῆς πείρας εἴτε ἀπὸ πληροφορίας τὰς
ὁποίας ἔχει εἴτε ἀπὸ τὸν ἱατρὸν του εἴτε ἀπὸ τοὺς φίλους του·
ἀπ' αὐτὸν μόνον τὸν φαρμακοποιὸν προμηθεύεται τὰ φάρμα-
κά του χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ ἂν ἄλλος τις φαρμακοποιὸς, εἰς τὸν
ὁποῖον δὲν ἔχει ἐμπιστοσύνην, πωλεῖ τὸ ἴδιον φάρμακον εἰς
χαμηλοτέραν τιμὴν· ἀκόμη τὸν φαρμακοποιὸν τὸν ἐπιβλέπει
καὶ ὁ ἱατρὸς καὶ τέλος ὁ φαρμακοποιὸς εἶναι πάντοτε περισ-
σότερον εὐσυνειδήτος ἀπὸ τὸν τυχόντα λιπασματοκάπηλον.

Κατὰ ταῦτα ὁ γεωργοκτηματίας χρεωστεῖ νὰ προμηθεύ-
ται τὰ λιπάσματά του ἀπὸ ἐμπόρους εἰς τὴν τιμωρίαν τῶν
ὁποίων ἔχει ἀπόλυτον πεποίθησιν νὰ προμηθεύεται τὰ λιπά-
σματά του ἀπὸ γνωστὰ ἐργοστάσια τοῦ τόπου του, ἀποφεύγει
τοὺς κατὰ τύχην λιπασματοεμπόρους τοῦ ποδαριοῦ.

Ἡ Λατὴν σοφία μᾶς διδάσκει ὅτι:
Μὲ τὸν νοῦν καὶ τὴν γνώσιν ἡῶραν τὸ Θεὸ καμπόσοι.

Μὲ τὸν νοῦ καὶ τὴν γνώσιν λοιπὸν καὶ ὁ γεωργοκτηματίας
θὰ εὕρῃ τὸν λιπασματοεμπόρον τὸν τίμιον, εἰς τὸν ὁποῖον πρέ-
πει νὰ ἔχῃ ἐμπιστοσύνην.

Γεωργοί, μὴ ἀκούετε τί λέγει ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος· μόνοι
σας φροντίσατε νὰ εὕρητε τὸν τρόπον νὰ ἀγοράζετε καλὰ λι-
πάσματα πληρώνοντες αὐτὰ εἰς τὴν πρέπουσαν τιμὴν.

Διὰ νὰ ἐπιτύχητε ὅμως τοῦτο πρέπει νὰ κουράσῃτε ὀλίγον
τὸ μυαλό σας.

ΑΡ. Θ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

"Η ΕΛΛΗ"

(Υπὸ Ἰω. Α. Σορδῖνα, μηχανικοῦ γεωπόνου, πρώην
νομογεωπόνου Κερκύρας).

(Ἐκδόσεις Ἑλληνικῆς Γεωργικῆς Ἑταιρίας).

Υπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργικῆς Ἑταιρίας ἐξεδόθη τε-
λευταίως «ἡ Ἑλλάς» τοῦ κ. Ἰωάννου Α. Σορδῖνα πρώην Νομο-
γεωπόνου Κερκύρας. Τὸ μικρὸν τοῦτο τεῦχος, τὸ ὁποῖον συνι-
στῶμεν εἰς ὅλους τοὺς ἔχοντα· ἐλαίωνας (δὲν ἠθελήσαμεν νὰ
εἰπωμεν τοὺς ἀσχολουμένους μὲ τὴν καλλιέργειαν τῆς ἐλαίας,
καὶ τοῦτο διότι εἰς τὸν τόπον μας πολλοὶ μὲν ἔχουν ἐλαϊόδεν-
δρα, ἐλάχιστοι ὅμως ἀσχολοῦνται μὲ τὴν καλλιέργειάν των) καὶ
τοιούτοι εἶνε σχεδὸν ὁλόκληρος ὁ γεωργικὸς κόσμος τῆς Ἑλ-
λάδος.

Ὁ κ. Σορδῖνας μὲ τὸ μικρὸν τοῦτο τεῦχος μᾶς παρουσιάζει

ἓνα πρώτης τάξεως δηγγὸν διὰ τὴν καλλιέργειαν, κλάδευσιν, λι-
παγασιν καὶ θεραπείαν τῶν κυριωτέρων παθήσεων τῆς «Ἑλλάς».
Αἱ δὲ συμβουλαι αἵτινες δίδονται, ἔχουν τόσον σπουδαιότεραν
σημασίαν καθ' ὅσον προέρχονται ἀπὸ ἐπιστήμονα κτηματίαν
εἰδικῆς θέντα εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς Ἑλαίας, καὶ ἀπὸ ἐτῶν
ἤδη περιπο οὔμενον τὰ ἐλαίας τ.υ. καθ' ὅλους τοὺς κανόνας τῆς
Γεωργικῆς ἐπιστήμης.

Συγχαροῦμεν ὅθεν τὸν κ. Σορδῖναν διὰ τὸ ἐγκόλπιον αὐτὸ
τῶν ἐλαιοκτημόνων, καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Γεωργικὴν Ἑταιρίαν,
ἥτις φροντίζουσα διὰ τὴν ἐκδοσιν τοιοῦτων ὠφελίμων βιβλίων,
τὰ ὁποῖα πωλεῖ εἰς τὴν τιμὴν τοῦ κόστους των, συντελεῖ εἰς τὴν
διάδοσιν πρακτικῶν γεωργικῶν γνώσεων, ἀπαραιτήτων διὰ τὴν
βελτίωσιν καὶ προαγωγὴν τῆς Γεωργίας μας.

Συνιστῶμεν δὲ εἰς ὅλους τοὺς ἐλαιοκτημόνας νὰ προμηθευ-
θοῦν τὴν Ἑλλάδα τοῦ κ. Σορδῖνα ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργι-
κῆς Ἑταιρίας καὶ θὰ ὠφελιθοῦν πολλὰ, ὅταν θέσουν εἰς ἐφαρμο-
γὴν τὰ ὅσα θὰ διαβάσουν.

Θ.Α.Π.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

ΤΑ ΧΗΜΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΕΝ ΒΕΛΓΙΩ

Ὁλος ὁ κόσμος ξεύρει ὅτι τὸ μικρὸν Βέλγιον προσδεύει καὶ
εὐδαιμονεῖ διότι ὁ Βέλγος γεωργὸς χρησιμοποιεῖ ἄφθονα χημι-
κὰ λιπάσματα.

Κατὰ τὰς τελευταίας στατιστικὰς ἡ κατὰ ἐκτάριον (=10
στρέμματα) χρησιμοποιομένη μέση ποσότης λιπασμάτων ἐν
Βελγίῳ εἶναι ἡ ἀκόλουθος.

*Αζωτον (N) χλγρ. 36=εἰς θεικὴν Ἀμμωνίαν χλ.	180
Φωσφ. δ.ῦ (P205) χλγρ. 67=εἰς Ὑπερφωσφορικὸν »	419
Κάλι (K 20) » » 26=εἰς Θεικὸν κάλι »	54
*Ἐν ὅλῳ καθ' ἐκτάριον χλγρ.	653

Οἱ ἄνω ἀριθμοὶ σαφῶς δεικνύουν τὴν κυρίαν αἰτίαν τῶν
κατὰ στρέμμα μεγάλων ἐσοδῶν τοῦ προσδευμένου καὶ ὁλονὲν
προσδεύοντος Βελγίου.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶναι ἀνόμη καταπληκτικὸν ἐρον εἶναι
τὸ μέγεθος τοῦ εἰσαγωγικοῦ καὶ ἐξαγωγικοῦ Βελγικοῦ Ἐμπο-
ρίου Χημικῶν Λιπασμάτων.

Ἡ κίνησις τοῦ λιμένος Ἀμβέρσης εἰς χημικὰ λιπάσματα
κατὰ τὴν 1926 ἀνῆλθεν ἐν ὅλῳ (εἰσαγωγὴ καὶ ἐξαγωγή) εἰς
τόνους 2.538.852, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ τόννοι 956.548 εἰσήχθησαν
ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰς Βέλγιον, οἱ δὲ τόννοι 1582.852 ἐξήχθησαν
ἐκ τ.ῆς Βελγίου δι' ὅλας τὰς χώρας τοῦ Κόσμου.

Δυστυχῶς ἡ στατιστικὴ αὕτη δὲν ἀναφέρει ποῖον ποσὸν λι-
πασμάτων ἀπεστάλη εἰς Ἑλλάδα, διότι ἡ χώρα μᾶς συνήθως
περιλαμβάνεται ὑπὸ τὸν γενικὸν τίτλον ἄλλαι χώρας, εἰς τὰς
ὁποίας ἡ εἰσαγωγὴ εἰς αἰσθημα τας.

Εἰς τὰ ἄνω ποσὰ δὲν συμπεριλαμβάνονται τὰ ἐν Βελγίῳ κη-
τασκευασθέντα λιπάσματα οὔτε τὰ ἐν τῇ χώρᾳ καταναλωθέντα
λιπάσματα.

Οἱ ἄνω ἀριθμοὶ δεικνύουν μόνον τὴν ἐμπορικὴν κίνησιν τῆς
Ἀμβέρσης.

Οἱ ἀνῆλθοι ὑπάλληλοι τῶν Ὑπουργείων Γεωργίας καὶ Ἑθν.
Οἰκονομίας ὀφείλουσι νὰ μελετήσῃ τὰς τοιαύτας στατιστικὰς διότι
σήμερον εἶναι πλέον τελείως γνωστὸν, ὅτι ἡ γεωργικὴ παραγω-
γὴ ἐκείνης χώρας εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸ ποσὸν τῶν ἐν αὐτῇ
χρησιμοποιομένων χημ. λιπασμάτων.

Ἡ οἰκονομικὴ σωτηρία τῆς Ἑλλάδος—ὅπως ἔχουσιν τὰ
πρόβλεψαι σήμερον παρ' ἡμῖν—κυρίως, θ' ὀχι ἀποκλειστικῶς,
ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς εὐδότητος κλίμακας χρησιμοποίησιν χη-
μικῶν λιπασμάτων ἀρίστης ποιότητος.

Τὴν ἀπλὴν ταύτην ἀλήθειαν χρεωστοῦμεν ὅλοι οἱ Ἕλληνες
καλῶς νὰ χωνεύωμεν καὶ πρὸ πάντων τὸ ὑπουργεῖον τῆς Γεωρ-
γίας· ἀλλ' οἱ γεωργοκτηματῖαι μᾶς δὲν δικαιοῦνται νὰ πε-
ριμένωσι μεγάλα πράγματα ἀπὸ τρίτου· αὐτοὶ μόνον τῶν χρεω-
στοῦν νὰ εὕρουν τὸν τρόπον τῆς ἀξίσεως τῶν εἰσοδημάτων των.

Ὁ τρόπος αὗτος εἶναι κυρίως ἡ χρῆσις καλλίστων
χημικῶν λιπασμάτων.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΕΙ ΟΤΙ :

Κατόπιν της Συμβάσεως της 3 Μαρτίου 1926, την οποίαν υπέγραψε μετά της Κυβερνήσεως ήρχισε να δέχεται συμφώνως προς το άρθρον 4 της συμβάσεως καταθέσεις υπό τους ακόλουθους όρους :

Α) Αί καταθέσεις γίνονται απ' ευθείας και μόνον εις τὸ ἐν Ἀθήναις Κατάστημα τῆς Ἑταιρείας καὶ δι' ἐπιταγῶν Τραπεζιτικῶν ἢ Ταχυδρομικῶν.

ΟΡΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

ἰσχύοντες μέχρι νεωτέρας τροποποιήσεως ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῆς Ἑταιρείας.

ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ			ΕΙΣ ΞΕΝΟΝ ΝΟΜΙΣΜΑ		
διὰ 3 μηνῶν	8	ο)ο	διὰ 3 μηνῶν	7	ο)ο
» 6 »	8 1/2	ο)ο	» 6 »	7 1/2	ο)ο
» 1 ἔτος καὶ πλέον	9	ο)ο	» 1 ἔτος καὶ πλέον	8	ο)ο

Μετά κατάθεσιν ἔτους, οἱ τόκοι, ὅταν δὲν ἀποσύρωνται, θεωροῦνται αὐτοδικαίως ἀνταποκρίνοντο ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους, ὅφ' οὓς τὸ κεφάλαιον ἐκ τοῦ ὁποίου προέρχονται.

Βον). Ὁ καταθέσας δι' ἑξάμηνον ἢ δι' ἔτος δικαιούται μετὰ προηγουμένην ἔγγραφον προειδοποίησιν τριῶν μηνῶν νὰ μετατρέψῃ τὴν κατάθεσιν του εἰς τρίμηνον ἢ ἑξάμηνον ὅποτε ὡς ἐπιτόκιον ὁρίζεται τὸ τοιοῦτον τῶν καταθέσεων τῶν τριῶν ἢ, ἀναλόγως, τῶν 6 μηνῶν. Λεπτομερεστέρας πληροφορίας ζητήσατε εἴτε ἀπὸ τοὺς κατὰ τόπους ἀντιπροσώπους μας, εἴτε καὶ ἀπ' ευθείας ἀπὸ τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἑταιρείας.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

Οἱ γεωργοκτηματῖαι, οἱ καταθέτοντες παρ' ἡμῖν τὰς οἰκονομίας των, ἔχουσι τὰ ἀκόλουθα πλεονεκτήματα.

Αον). Ἀπολαμβάνουσι ἀσφαλέςτατον ἱκανοποιητὸν ὄν τόκον, ἀσυγκρίτως ἀνώτερον παρὰ τῶν διαφόρων Τραπεζῶν χρηγουμένων.

Βον). Αἱ παρ' ἡμῖν καταθέσεις εἶναι προνομικῶς ἀπληλαχθέντι παντὸς φόρου δημοσίου ἀπλοῦ ἢ συνθέτου ἢ ὁποιοῦδήποτε ἄλλου δημοτικοῦ ἢ τοπικοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος.

Τὰ πλεονεκτήματα δὲ ταῦτα ἐξασφαλίζονται ὅχι δι' ἀπλοῦ Ν. Δ. ἀλλὰ διὰ Συμβάσεως, συνομολογηθείσης μετὰ τοῦ Κράτους καὶ τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας.

Γον). Αἱ παρ' ἡμῖν καταθέσεις τῶν χρησιμοποιοῦνται ἀποκλειστικῶς πρὸς παροχὴν λιπασμάτων ἐπὶ πιστώσει μετὰ τόκον ἴσον πρὸς τὸν ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας πληρωνόμενον εἰς τοὺς καταθέτας (ἄρθ. 5 τῆς συμβίσε).

Δον). Αἱ παρ' ἡμῖν καταθέσεις θὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργικῆς πίστεως σχετικῶς πρὸς τὰ λιπάσματα πλεονέκτημα σπουδαῖον διὰ κάθε γεωργὸν καὶ συντελεστικώτατον διὰ τὴν πρόδον τοῦ τόκου.

Εον). Οἱ ἐν Ἀμερικῇ μετανάστει καταθέτοντες παρ' ἡμῖν τὰς οἰκονομίας των ἐξασφαλίζονται διὰ Συμβάσεως ἀπὸ κάθε ἀπρόοπτον, διὰ τὴν ἀποφυγὴν τοῦ ὁποίου μέχρι τῆς σήμερον κατέθετον ἐν Ἀμερικῇ τὰς οἰκονομίας των μετ' ἐλάχιστον τόκον.

Καὶ ταῦτα μὲν εἶναι τὰ ἄμεσα πλεονεκτήματα τῶν ὁποίων ἀπολαμβάνουσιν οἱ παρ' ἡμῖν καταθέται.

Πλὴν τούτων δὲ οἱ γεωργοκτηματῖαι, οἱ ἐμπιστευόμενοι ἡμῖν τὰ ἀποταμιεύματά των ἀπολαμβάνουσι καὶ πλείστον ἐμμέσων πλεονεκτημάτων, τῶν ὁποίων ἡ ἐκδοσις παρέλκει ἐνταῦθα, τὰ ὁποῖα ὅμως, οἱ γεωργοκτηματῖαι πρέπει νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν των καὶ σοβαρῶς νὰ ὑπολογίζωσιν.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΙΣ ΧΗΜΙΚΩΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΑΕΕΧΠΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Οἱ Κρήτες ἐν γένει, ἰδιαιτέρως ὅμως οἱ γεωργοκτηματῖαι τῆς ἐπαρχίας Ἡρακλείου, εἶναι μεγάλοι καταναλωταὶ λιπασμάτων.

Ἡ ΑΕΕΧΠΑ διὰ τοῦ ἐν Ἡρακλείῳ ἀντιπροσώπου της κατὰ τὸ 1926 διέθεσεν 2823 τόννους λιπασμάτων διαφόρων τύπων ὡς ἑξῆς :

Τύπος	7—7—3 τόννοι	20
»	0—0—48	27
»	20—0—0	29
»	0—12—6	291 1/2
»	4—12—3	520 1/2
»	4—10—10	1447 1/2
»	6—8—8	882 1/2
»	0—16—0	105

Τὸ ὅλον 2823

Οἱ ἄνω ἀριθμοὶ δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην σχολίων, ὅποιοι τοὺς προσέξει θὰ ἐννοήσῃ ὅτι μεταχειριζόμενος χημικὰ λιπάσματα τῆς ΑΕΕΧΠΑ θὰ πλουτήσῃ ὅπως πλουτοῦν οἱ Ἡρακλειώτες.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

ΤΑ ΖΙΖΑΝΙΑ ΕΙΣ ΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ

Εἰς τὸ προηγουμένον τεύχος ἐγράψαμεν ποῖα ἦσαν ἐν Γαλλίᾳ τὰ θανάσιμα ἀποτελέσματα τῆς καταστροφῆς τῶν ζιζανίων εἰς τὰ δημητριακὰ διὰ τῶν ψεκασμῶν διὰ θ. δξέως. Ἡ ΑΕΕΧΠΑ ἐν τῇ μερίμνῃ της διὰ τὴν πρόδον τῆς γεωργίας μας, δὲν ἐδίστασε νὰ φέρῃ ἀμέσως εἰδικὸν ψεκαστήρα, ἐξετέλεσε δὲ δοκιμὰς ἐν Χασεκί εἰς τὴν Ἀνωτέραν Γεωργικὴν Σχολήν, ἥτις ὡς ἐπληροφόρηθημεν, κατόπιν τῶν πρώτων δοκιμῶν ἀνέλαβε νὰ ἐφαρμώσῃ τοὺς ψεκασμοὺς τούτους εἰς μεγαλυτέραν κλίμακα πρὸς διαφώτισιν τοῦ Γεωργικοῦ κόσμου.

Ἀφ' ἑτέρου ἡ ΑΕΕΧΠΑ δι' εἰδικῶν ἐκ τῶν ἐν τῇ υπηρεσίᾳ της γεωπόνων ἐξακολοθεῖ τὰς δοκιμὰς τῆς ἐν Λαρίσσει, Θήβαις, Λαμῖαι καὶ Μενιδίῳ, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς διαφωτίσεως τοῦ γεωργικοῦ κόσμου καὶ διαδόσεως μιᾶς πρακτικωτάτης καὶ οἰκονομικῆς μεθόδου καταστροφῆς τῶν τόσο ἐπιζημιῶν διὰ τὴν γεωργίαν ζιζανίων.

Τὰ ζιζάνια εἶναι εἰς ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους ἐχθροὺς τῆς γεωργίας, αἱ ζιζανίαι, ἅς ἐπιφέρουν κατ' ἔτος εἰς τὴν γεωργίαν μας ἀνέρχονται εἰς πολλὰ ἑκατομμύρια δραχμῶν κατ' ἔτος.

Καθ' ὅτι, ὅχι μόνον μειώνουν τὰς ἀποδόσεις τῶν δημητριακῶν, ἀλλ' ἐλαττώνουν καὶ τὴν ἀγοραίαν τιμὴν των, καὶ ζημιῶνουν οὕτω διττῶς τὴν παραγωγὴν.

Ἐνας τρόπος λοιπὸν αὐξήσεως τῶν ἀποδόσεων τοῦ σίτου καὶ λοιπῶν δημητριακῶν καὶ οὐχὶ ὁ πλέον εὐκαταφρόνητος, εἶναι καὶ ἡ καταπολέμησις τῶν ζιζανίων.

Γεωργοὶ λάβετε τὸ ὑπὸ σοβαρὰν ἐποψίν καὶ τώρα δπου ὑπάρχει ἕνα τόσο εὐκόλῳ μέσον καταστροφῆς, μὴ διστάζητε τοῦλάχιστον νὰ τὸ δοκιμάσητε. Ἡ ΑΕΕΧΠΑ παρακολουθοῦσα δι' εἰδικῆς ὁλως υπηρεσίας τὰς ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ ἐφαρμοζομένης νεωτέρας μεθόδους τῆς Γεωργικῆς ἐπιστήμης, οὐδένως φειδεται κόπου καὶ ἐξόδου διὰ τὴν διάδοσιν τῶν ἐν λόγω μεθόδων παρὰ τοῖς Ἑλλησι γεωργοῖς. Ἐχει δὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἐκπληροῖ ταχύτερον τὸν ὕψιστον τῶν σκοπῶν ὃν ἔταξεν ἑαυτῇ: δηλ. τὴν πρόδον τῆς Ἑλλ. Γεωργίας καὶ τὸν πλουτισμὸν τοῦ γεωργοῦ.

Διὰ τῆς εἰλικρινοῦς ταύτης προσπάθειάς της κατέκτησε τὴν ἀγάπην καὶ ἐμπιστοσύνην ἅπαντος τοῦ Ἑλληνικοῦ Γεωργικοῦ κόσμου.

Θ.Α.Δ.

ΟΡΘΑΙ ΠΑΡΑΙΝΕΣΕΙΣ

Τὸ ἔγκριτον περιοδικὸν «Οἰκονομικὸς Ταχυδρόμος» γράφει τὰ ἑξῆς, τὰ ὁποῖα εἶναι πολὺ σωστά :

«Διὰ τὴν ἄμεσον αὐξήσιν τῆς γεωργικῆς μας παραγωγῆς ἡ κυβέρνησις πρέπει νὰ ἐπιβάλῃ διὰ πάσης προσπάθειάς τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ἑλληνικῶν χημικῶν λιπασμάτων. Ἡ παραγωγὴ τῆς μοναδικῆς καὶ μεγάλης ἐθνικῆς σημασίας ἐγχωρίου βιομηχανίας χημικῶν λιπασμάτων, μόλις φθάνει τὰς τεσσαράκοντα χιλιάδας τόννους ἐτησίως, διότι τόσοις περίπου χρησιμοποιεῖται ὁ τόπος, ἐνῶ δύναται νὰ φθάσῃ τὰς πεντακοσίας χιλιάδας τόννων, ὅσων πράγματι ἔχει ἀνάγκην ὁ τόπος. Κυβερνῆται, ἐν ὀνόματι τῆς εὐημερίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὅστις στενοχωρεῖται καὶ ὑποφέρει πολὺ σήμερον, Σὰς παρακαλοῦμεν στρέψατε ἀμέσως τὴν προσοχήν Σὰς εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγῆς τῶν ἑλληνικῶν χημικῶν λιπασμάτων καὶ τὴν χρησιμοποίησιν αὐτῶν μέχρι καὶ τῆς τελευταίας ἑλληνικῆς γωνίας».

Εἰς τὰς ὁρθοτάτας ταύτας συμβουλάς ὁ «Ἀγρ. Ταχ.δρ.» προσθέτει: Χωρὶς ἀμφιβολίαν ὁ τόπος μας ὑποφέρει οἰκονομικῶς ἀπὸ τὴν ὀδυνερὰν αὐτὴν κατάστασιν δὲν θὰ ἀπαλλαγῶμεν παρὰ αὐξάνοντες τὴν παραγωγικὴν ἱκανότητά μας πρὸς τοῦτο χρεωστούμεν ὅλοι: Κυβέρνησις, ἰδιῶται, διανοοῦμενοι, ἐπαγγελματῖαι καὶ πρὸ πάντων γεωργοκτηματῖαι, δραστηριῶς νὰ ἐργασθῶμεν.

Ἐγὼ ἀτομικῶς ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν δὲν περιμένω μεγάλα πράγματα.

Κατὰ τὴν ἰδικὴν μου ἀντίληψιν ὁ σπουδαιότερος παράγων τῆς συντόνου καὶ συντόμου αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς μας εἶναι οἱ ἀληθεῖς καὶ πραγματικοὶ γεωργοκτηματῖαι οἱ ἀπ' ευθείας ἐργαζόμενοι τὰ κτήμητά των οὗτοι δύναται τάχιστα νὰ διπλασιάσωσι καὶ νὰ τριπλασιάσωσι τὰς ἀποδόσεις τῶν κτημάτων των μεταχειριζόμενοι ἀφθονα χημικὰ λιπάσματα ἀρίστης ποιότητος, ὅπως εἶναι τὰ προϊόντα ΑΕΕΧΠΑ διότι τρανὸς καὶ ἐμπράκτως ἀπεδείχθη πλέον εἰς πλείστα μέρη τῆς πατρίδος μας ὅτι τὸ ταχύτερον, τὸ ἀσφαλές τερον καὶ τὸ οἰκονομικώτερον μέσον τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν προϊόντων τῆς γῆς εἶναι ἡ χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων.

Ἀγρόται ἀπὸ σὰς ἐξαρτᾶται ἡ οἰκονομικὴ ἀνόρθωσις τοῦ τόπου μας.

Α. Θ. Μ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Σύνδεσμος Νεολαίας Καταχᾶς «ἡ Μόρφωσις».

ΚΑΤΑΧΑ—ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ—Θεο(ν)ικής 21)2 1927.

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσωμεν ὑμᾶς, ὅτι πρὸς διετίαν (ἰδρύθη ἐν Καταχᾷ σύλλογος πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ Συ(ν)ισμοῦ, καὶ τὴν πνευματικὴν, ὅσον καὶ τὴν γεωργικὴν μόρφωσιν τῶν μελῶν αὐτοῦ.

Αἱ προσπάθειαι μας εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ἐπίδοσιν τῆς καλλιέργειας τῶν διαφόρων προϊόντων τοῦ Συ(ν)ισμοῦ, ἰδίως τοῦ καπνοῦ, μέχρις ὥρας ἔχουν στεφθῇ ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας.

Εἰς τὸν σκοπὸν καὶ μελημάτων ἡμῶν ἦτο καὶ ἡ διάδοσις τῶν Χημικῶν λιπασμάτων τῆς Ἑταιρείας, τὴν ὁποίαν ἀντιπροσωπεύετε, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον δὲν ἐφείσθημεν οὐδένος καὶ ποὺ ἂν προπαγανδίσωμεν εἰς τοὺς χωρικοὺς, τὴν ἀνάγκην τῆς χρησιμοποίησεως τῶν Χημικῶν λιπασμάτων.

Αἱ δοκιμαί, αἱ ὁποῖαι εἶναι, ἀπὸ μερικὰ προοδευτικὰ μέλη τοῦ Συλλόγου μας, κατὰ τὴν περισυρὴν καὶ νοκα(ν)ιερρηγ(ν)τικὴν περίοδον τοῦ 1926 διὰ τοῦ τύπου 6-8 8 εἰς τὰ καπνοχώ-ραφα καὶ τοῦ τύπου 7-7-3 διὰ τὰ καπνόφυτα ἔπεισαν καὶ τοὺς πλέον δυσπιστοὺς, ὅτι τὰ λιπάσματα τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας εἶναι ἀρίστης ποιότητος.

Τρανωτάτη ἀπόδειξις τοῦ γεγονότος τούτου, εἶνε ἡ ἐφετε νῆ ἀγορὰ 300 σάκκων λιπασμάτων.

Θὰ ἦτο παράλειψις ἂν δὲν ἐτονίζαμεν ὅτι τὰ μέγιστα πρὸς τὸν σκοπὸν μας συμβάλλει ἡ συμβασις, τὴν ὁποίαν υπέγραψεν ἡ Ἑταιρία ὑμῶν μετὰ τῆς σεβαστῆς Κυβερνήσεως.

Ἐδελπιστοῦντες ὅτι εἰς προσεχῆς μέλλον θὰ κατορθώσωμεν νὰ ἐπιτύχωμεν εὐρύτεραν διάδοσιν τῶν Χημικῶν λιπασμάτων ἐν τῇ χωρίῳ ἡμῶν καὶ εἰς τὰ πέριξ τοιαῦτα.

Δατελοῦμεν μετὰ τιμῆς

Ὁ Πρόεδρος

Υπογρ. δυσανάγνωστος

Ὁ Γραμματεὺς

Χρ. Κουλαουρίδης

ΚΑ ΘΝΑΔΕΣΙ—ΑΤΤΙΚΗΣ 5 Μαρτίου 1927

Παρακαλῶ δημοτεῦσατε εἰς τὸ περιοδικόν σας ὅτι τὰ λιπάσματα Ἑταιρείας Κανελλοπούλου, θαυμάσια ἀποδεικνύουσιν ἀποτελέσματα καὶ ἔχουν τὴν ὑπεροχὴν ἀπέναντι τῶν ξενικῶν λιπασμάτων. Τὸ προσεχὲς ἔτος δὲ, θὰ σπεύρῃ γεωργὸς εἰς τὸ Κανελλοπούλου Ἀμμοφῶς καὶ Ὁλλανδικὸ διότι εἶνε πολὺ ἀδύνατα καὶ ἀτελῆ, καὶ τούτο οφείλεται εἰς τὸν κ. Δ. Οἰκονομολόγον ὁ ὁποῖος ἀπὸ τρι(ν)τάς δόξακων εἰς τὴν πλατείαν μας ὡς ἱεροκήρυξ κατώροθωσι νὰ πείσῃ καὶ τὸν πλέον ἀνευνοκέφαλον γεωργόν, ὅτι τὸ συμφέρον του εἶνε νὰ πλουτίσῃ διὰ λιπασμάτων τὸν π.ωχόν του ἄγρον. Ἀπεδείχθη ὅτι τὸ ἑδάφος μας συμφωνεῖ μετ' ἐπὶ ἐχθρὰ λιπάσματα.

Α. Α. Δένας

ΑΣΤΡΟΣ—1 Μαρτίου 1927

Πρὸ διετίας μεταχειριζόμενος τὰ λιπάσματα τῆς ΑΕΕΧΠΑ εἰς τὰ ἀμπέλια μου, πατάτες καὶ ἐλαιόδενδρά μου, εἶδον ἀποτε-

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Κεφάλαιον ἐξ ολοκλήρου καταβεβλημένον Δραχ. **13.000.000.—**

Κεφάλαιον ἀποθ-ματικά καὶ κρατήσεις » **2.902.319.95**

ΕΔΡΑ ἐν Ἀθήναις ὁδὸς Σταδίου 33. ΑΠΟΘΗΚΑΙ: ἐν Ἀθήναις Παλαιὸς σιδηροδρομικὸς σταθμὸς Θεσείων.
ἐν ΠΕΙΡΑΙΕΙ ὁδὸς Ἀριστείδου 20. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις τοῦ Κράτους.

Κατασκευάζονται εἰς τὰ ἐργοστάσια τῆς φωσφορικῆς καὶ σύνθετα λιπάσματα, θεϊκὸν ὀξύ, ὑδροχλωρικόν, νιτρικόν, θεϊκὸς σίδηρος, καὶ περσπορίνη κτλ. Εἰς τὸ εἰδικὸν δὲ ἐργοστάσιον ΥΑΛΟΥΡΓΙΑΣ κατασκευάζονται δαμιτζάναι, ριζοκίαι, διάφορα ἐπιτραπέζια εἶδη (ποτήρια) ὑαλοπίνακες (τζάμια) κλπ.

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Τύποι Λιπασμάτων	Ὁ τόννος 1000 κιλά ἡμίσακκοι	Παρατηρήσεις διὰ τὴν χρησιμοποίησιν
Α. Φ. Κ. Δραχ.		
0—16—0	1270.—	—Πρό. συμπλήρωσιν κόπρου πρὸς 5—10 ο)ο τοῦ βίου τῆς κόπρου.
0—12—6	1820.—	—Δι' ὄσπρ.α, τριφυλλία καὶ συμπλήρωσιν κόπρου διὰ τὰ καλιόφιλα φυτά.
4—12—3	2860.—	—Διὰ δη.ιη.ριακὰ, ἀραβόσιτον αἰ διὰ τὰ φυτὰ τῆς ἀροτραίας καλλιεργείας.
4—10—5	2890.—	—Δι' ἄμπελον, σταφιδάμπελον, ἑλαίαν, ὀπωρ.φύρα καὶ παντὸς εἶδους δένδρα.
4—10—10	3085.—	—Δι' ἄμπελον, σταφιδάμπελον, ἑλαίαν, ὀπωρ.φύρα καὶ παντὸς εἶδους δένδρα.
6—8—8	3510.—	—Διὰ πατάταν, καπνὸν, ἐσπεριδιειδῆ, κηπουρικὰ, δι' ἀνθη.ιαὶ ἐν γένει δι' ὅλα τὰ πολύτιμα φυτά.
7—7—3	3705.—	—Διὰ σπορεῖα ἐν γένει (καπνοῦ, ντομάτας κλπ.) καὶ κορυμνωμένα σιτάρια, κριθάρια κλπ. (Α' ἐπιφανείας).
Β'. Ἀπλῶν λιπασμάτων		
15—0—0	Αἱ τιμαὶ δι'—	—Νίτρον
20—0—0	δονται δι'—	—Θ.ι.κ. Ἀμμωνία
10—0—48	ληλογραφίας—	—Θεῖ.δον κάλι

Αἱ ἄνω τιμαὶ εἶναι ἁπλῶς ἐνδεικτικαί. Αἱ πραγματικαὶ τιμαὶ μεταβάλλονται ἀναλόγως τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος.

Παράδοσις εἰς τὰ ἐν Πειραιεὶ ἐργοστάσια μας τοῖς μετρητοῖς, εἰς μονοὺς σάκκους. (Τὰ ἐκείθεν δὲ μέχρι τοῦ Σ. Σταθμοῦ ἢ τοῦ πλοίου ἔξοδα εἰς βάρος τοῦ ἀγοραστοῦ). Ἀξία διπλῶν σάκκων δραχ. 15 ἑκαστος. Ἀξία διπλῶν ἡμισάκκων δραχ. 12 ἑκαστος.

Οἱ σάκκοι εἶναι σφραγισμένοι μετὰ τὴν μεταλλίνην σφραγίδα. Ἡ περιεκτικότης τοῦ λιπάσματος εἶναι ἠγγυ-ημένη, ἐφ' ὅσον ἡ σφραγὶς εἶναι ἀπαραβίαστος.

Ἡ ἀξία τῶν λιπασμάτων ἐμβάλλεται συγχρόνως μετὰ τὴν διαβίβασιν τῆς παραγγελίας. Οἱ ἀντιπροσώποι μας ὑποχρεοῦνται νὰ πωλῶσιν εἰς τὰς ἄνω τιμὰς τοῦ τιμολογίου μας, ἐπὶ ὑψηλόμενης μόνον μετὰ τὰ ἔξοδα μεταφορῶν ἀπὸ τὰ ἐργοστάσια τῆς ἑταιρείας εἰς τὸν τόπον τῆς παραδόσεως τοῦ λιπάσματος.

λέσματα θαυμάσια, παραγαγὼν δεκαπλάσιον εἰσόδημα ἐκείνου, οὐ παρήγαγον ἄνευ λιπασμάτων σας παλαιότερον, καὶ μένω οὐ-τω κατενθουσιασμένος. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ τρόπος καὶ χρόνος τῆς λιπάνσεως σπουδαίως συντελεῖ γιὰ τὰ καλὰ ἀποτελέσματα, ὥς καὶ αἱ γνώσεις πρὸς καταπολέμησιν τῶν διαφόρων ἀσθε-νειῶν φυτῶν τε καὶ δένδρων, παρακαλῶ ὑμᾶς θερμῶς, ὥπως μοῦ ἀποστείτετε τὸ περιοδικόν σας (Ἀγρ. Ταχ.) εἰς δυνάμει πολλὰ γεωπονικὰ, ἐπιστημονικῶς νὰ δημοσιεύωνται πρὸς ὄφε-λος τῶν Ἑλλήνων κτηματιῶν.

Εὐάγ. Γ. Κωστόπουλος

ΚΟΚΛΑ—ΑΕΤΟΥ—Τριφυλίας 25/2/27

Ἡργάζεμην ἰώρα κάμποσα ἔτη τοὺς ἀγροὺς μου χωρὶς λι-πάσματα, νὰ σὰς πῶ, κύριε Μουράτογλου, καὶ ἐνὰ συμβῇ τὸ ὁποῖον ἔπαθα ἐφέτος. Ἐσπείρα ἔνα ἄγρον 10 στρέμματα καὶ ἔρριξα 120 ὀκάδας σπόρον ἰτάρι, καὶ διὰν ἐθέρια δὲ δυστυχῆς καὶ τὸ ἄλόντισα ἔδγαλα 60 ὀκάδες μόνον. Αἱ ἄλλαι 60 ὀκάδες ἔμειναν ζημία. Θὰ σὰς φανῇ πολὺ ἀπίστευτον τοῦτο, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὸ πιστεύσῃς, σὰς ὀρκίζομαι εἰς τὴν ζωὴν μου, νὰ μὴ σὰς φανῇ παράδοξον, ἐνῷ οἱ γείτονές μου μετὰ τὰ λιπάσματά σας εἶχαν καλὴν ἐσοδεῖαν καὶ ἐκέρδισαν χρήματα, ἐνῷ ἐγὼ ἐζημίωσα.

Ἡλίας Ε. Παπαϊωάννου